Рекс Стаут

Різдвяна вечірка

Повість

Глава 1

– Прошу вибачення, сер, – сказав я. Я постарався вкласти у свій голос всю земну скорботу. – Але не далі, як два дні тому, в понеділок, я доніс до вашого відома, що в п'ятницю, вдень, у мене побачення, і ви дали згоду. Тож, вибачайте, але на Лонг-Айленд я відвезу вас у суботу або в неділю.

Ніро Вульф помотав головою.

– Так не піде, – відповів він. – Корабель, на якому припливе Містер Томпсон, приходить у порт вранці у п'ятницю, і містер Томпсон залишиться гостювати у містера Хьюітта лише до середини наступного дня, суботи, після чого відпливає в Новий Орлеан. Наскільки тобі відомо, містер Томпсон – найзнаменитіший селекціонер Англії, і я вкрай вдячний містеру Хьюіттy за запрошення провести з ним кілька годин. Наскільки я пам'ятаю, їзди туди близько півтори години, так що ми можемо виїхати в половині першої.

Я зрозумів, що мені доведеться дорахувати до десяти спершу, ніж відповісти, тому розвернувся на стільці лицем до столу, щоб рахувати на самоті. Як і кожного разу, коли ми не вели якогось доволі серйозного розслідування, ми з Вульфом старанно дражнили один одного – цього разу вже цілий тиждень, – і, мушу визнати, я і справді став трохи дратівливим; та все-таки нахабство Вульфа, справді, не знало меж.

Скінчивши рахувати, я обернувся і поглянув на цього товстого нахабу, що розсівся за столом на своєму троні – необ'ємних розмірів кріслі, яке було виготовлено для нього по спеціальному замовленню; у мене від несподіванки мало не відвисла щелепа – Вульф вже знову уткнувся в чергову книгу, даючи мені зрозуміти, що вважає питання вирішеним і вичерпаним.

Ні вже, дудки, вирішив я, пора його провчити. Я розвернув стілець, щоб сидіти обличчям до Вульфа.

– Мені, справді, дуже прикро, – мовив я, вже не намагаючись вкладати в голос скорботу, – однак, я мушу неодмінно піти на це побачення у п'ятницю. Як не як, це все ж різдвяна вечірка в конторі Курта Боттвайля – ви його пам'ятаєте, кілька місяців тому він наймав нас, щоб ми відшукали вкрадені гобелени. Його співробітницю за ім'ям Марго Дікі ви вже навряд чи чітко пам'ятаєте, а ось я її знаю краще. Ми з нею не раз зустрічалися, і я пообіцяв їй , що прийду на вечірку. Ви ж ніколи не влаштовуєте у своїй конторі різдвяні вечірки. Що ж стосується поїздки на Лонг Айленд, то ваше переконання, що будь-яка машина, за кермом якої не сиджу я – смертельна западня – просто сміхотворна. Можете поїхати в таксі або найняти водія з агентства Бакстера, чи в крайньому разі – попросити Сола Пензера, щоб він вас відвіз.

Вульф опустив книгу.

– Я сподіваюсь отримати від містера Томпсона вельми важливі відомості, а ти будеш вести записи.

– Яким чином, якщо мене там не буде? Секретар Хьюітта знає орхідейну термінологію не гірше за мене. Як, до речі, і ви.

Згоден, остання репліка була жорсткувата, проте і Вульфу не слід було повертатися до книги.

Він піджав губи.

– Арчі! Скільки разів за останній рік я звертався до тебе з проханням відвезти мене куди-небудь?

– Якщо ви називаєте це "звернутися з проханням", то разів вісімнадцять-двадцять.

– Тобто, я тебе не переобтяжував. Якщо ти вважаєш моє переконання, що за кермом можна довіряти тільки тобі, дивацтвом чи слабкістю – нехай так. Є у мене така слабкість. Ми виїдемо звідси до містера Хьюітта у п'ятницю, о дванадцятій тридцять.

Ось, виходить, як. Я зітхнув, але рахувати до десяти не став. Якщо вже настала пора дати йому урок – а Вульф вже точно напрошувався на урок, – то, на щастя, я мав доволі вагомий документ, на котрий дуже розраховував. Я поліз до внутрішньої кишені піджака і витяг з неї складений вчетверо аркуш паперу.

– Я не хотів, – заявив я , – звалити на вас цей удар до завтра, чи навіть, до трохи пізнішого строку, але ви не лишили мені вибору. Що ж , видно, воно і на краще.

Я встав зі стільця, розгорнув аркуш паперу і протягнув його Вульфу. Вульф відклав книгу, поглянув на аркуш, зиркнув на мене, ще раз пробіг очима папір і відклав його на стіл.

– Пф! – фиркнув він. – Це що за маячня і ще?

– Зовсім не маячня. Самі бачите, що це дозвіл на вступ до шлюбу, виданий Арчі Гудвіну і Марго Дікі. Він обійшовся мені у два долари. Я міг би наплести вам зо три короби про те, наскільки я закоханий в найкращу дівчину на світі і так далі, але не стану. Скажу тільки, що мене, нарешті, захомутали, причому прооблена операція була просто майстерно. Марго збиралася сповістити про це весь світ під час різдвяної вечірки, так що, зрозуміло, я мушу бути присутнім. Коли ви хизуєтеся, що спіймали рекордну рибину, непогано пред'явити її поглядам захоплених глядачів. Відверто кажучи, я б волів відвезти вас на Лонг-Айленд та, на жаль, це неможливо.

Кращого враження годі було очікувати.

Вульф примружився і вдивлявся в мене з-під приплющених повік так довго, що цілком устиг би дорахувати до одинадцяти, далі знову взяв до рук папір і втупився в нього. Відтак відшпурнув його на край столу, ніби боявся підчепити що-небудь заразне, і поглянув мені в вічі.

– Ти просто душевнохворий, – сказав він. – Сядь.

Я кивнув.

– Ваша правда, – погодився я, залишаючись стирчати, – це, далебі, форма божевілля, та що ж поганого в тому, що і мене вона не оминула? Як читала мені вчора ввечері Марго – хтось із греків написав, здається, – "О любов, ти крушиш перепони, вседолаюча навіть...".

– Замовч і сядь на місце!

– Так, сер. – Я не ворухнувся. – Втім, ми не квапимо події. Дату ми ще не призначили, отож час для того, щоб владнати

всі формальності, ще є. Можливо, ви захочете від мене спекатися, але це вирішувати вам. Що стосується мене, то я волів би лишитися у вас. Звісно, за такий довгий час спілкування з вами я здорово натерпівся, але мені було б боляче назавжди викинути все це з життя. Жалування у мене цілком пристойне, особливо, якщо з першого січня, тобто з наступного понеділка, ви дасте мені давно обіцяну надбавку. Я звик вважати цей старенький особняк своїм домом, незважаючи на те, що володієте ним ви, а в моїй кімнаті страшенно скриплять дві дошки на підлозі. Я вважаю за честь працювати на найвеличнішого детектива у світі, незважаючи на його численні дивацтва. Я вдячний за те, що завжди, коли б мені не закортіло, можу піднятися в оранжерею і помилуватися десятьма тисячами орхідей, особливо одонтоглоссумами. Я також віддаю належне...

– Сядь!

– Я надто схвильований, щоб сидіти. Я також віддаю належне кулінарному мистецтву Фріца. Я обожнюю більярдний стіл у цоколі. Я закоханий у Західну тридцять п'яту вулицю. Я не уявляю свого життя без однобокого скла, вставленого у вхідні двері. Мені шалено дорогий килим, котрий я зараз топчу ногами. Я боготворю ваш улюблений яскравожовтий колір. Все це я розповів Марго, а також багато іншого – зокрема те, що у вас алергія на жінок. Ми все з нею обговорили, обміркували і прийшли до висновку, що готові ризикнути, і по поверненню зі шлюбної подорожі оселимося тут, скажімо, на місяць. У моїй кімнаті влаштуємо спальню, а в кімнаті напроти – вітальню. Туалетів і ванн вистачить на всіх. Їсти ми можемо разом з вами, як досі їв я, якщо хочете, можемо приймати їжу у себе нагорі. Якщо експеримент удасться, то оплату нових меблів і ремонт ми беремо на себе. Марго лишиться працювати у Курта Боттвайля, отже, вона не буде стирчати тут вдень і мозолити вам очі, а оскільки Боттвайль спеціалізується на облаштуванні

інтер'єрів, усі покупки дістануться нам по оптовій ціні. Звичайно, ми залишаємо ці пропозиції на ваш розсуд. Дім же, як не крути, ваш.

Я взяв зі столу свій шлюбний дозвіл, акуратно склав і сховав до внутрішньої кишені.

Очі і губи Вульфа лишалися вузенькими щілинками.

– Я тобі не вірю, – проричав він. – А як же місс Роуен?

– Давайте не будемо втягувати сюди місс Роуен, – сварливо відповів я .

– А як щодо тисяч інших жінок, за якими ти волочишся?

– Зовсім не тисяч. Навіть і одна тисяча не набереться. І щодо "волочишся" я не певен; перевірю по словнику. Думаю, що ви не точно уявляєте його зміст. До того ж усі ці жінки своє отримають, як і Марго, наприклад. Самі бачите – душевнохворий я лише до визначеної межі. Я віддаю собі звіт...

– Сядь!

– Ні, сер. Я віддаю собі звіт у тому, що нам доведеться все це обговорити, проте, зараз ви надто збурені і погано розумієте, так що душевну бесіду нам краще відкласти на день-другий, а то й більше. До суботи думки про те, що в вашому домі оселиться жінка, можуть допекти вас до живого – гірше, ніж зараз, – або навпаки, – ви заспокоїтесь настільки, що будете лише тихо кипіти, як чайник, і бризкати слиною. У першому випадку ніякі розмови нам не допоможуть. У другому – ви можете прийти до висновку, що варто спробувати. Так, принаймні, я сподіваюсь.

З цими словами я круто розвернувся і вийшов геть.

У передпокої я зупинився і задумався. Звісно, я міг би піднятися у свою кімнату і подзвонити звідти, але розлючений Вульф цілком міг підняти трубку свого апарата і підслухати розмову, в той час, як я хотів поговорити без свідків. Тому я зняв з вішака капелюха і пальто, вдягнувся, вийшов, зачинив за собою двері, спустився з ганку, протупав до аптеки на Дев'ятій авеню, знайшов вільну кабінку і набрав потрібний номер. Кілька секунд по тому мелодійний голосок – не заговорив, ні, – зацвірінькав прямо мені в вухо:

– Студія Курта Боттвайля, добрий ранок.

– Це Арчі Гудвін, Черрі. Чи можу я поговорити з Марго?

– Ну, звісно. Одну хвилинку. Хвилинка трохи затяглася. Потім почувся другий голос:

– Арчі, дорогий мій!

– Так, крихітка. Воно у мене в кишені.

– Я знала, що тобі це вдасться!

– Розуміється, мені все удається. До речі, ти сказала, що ладна віддати хоч цілу сотню, та і я спочатку думав, що вже з двадцяткою розлучитися точно доведеться, а в підсумку все задоволення влетіло в п'ятірку. Радуйся: тобі взагалі воно обійдеться безоплатно, оскільки завдяки цьому папірцю я вже повеселився на пару мільйонів, а то й більше. Розповім при зустрічі. Відправити тобі дозвіл з посильним?

– Ні, не думаю... Краще я сама приїду і заберу його. Де ти знаходишся?

– В телефонній кабінці. —— Повертатися в контору мені поки не хотілося б, оскільки містер Вульф воліє кипіти від злості на самоті. —— Як щодо того, щоб за двадцять хвилин зустрітися в "Черчіллі", в барі "Тюльпан"? Я налаштований почастувати тебе коктейлем.

– Це я налаштована почастувати тебе чим завгодно!

Ще б пак – як не як, на карту поставлені моя рука і серце!

Глава 2

Коли у п'ятницю, о третій годині дня, я вибрався з таксі на тротуар перед чотириповерховою будівлею в районі Східних Шестидесятих вулиць, сніг валив стіною. Якщо так буде тривати далі, то до Нового року Манхеттен сховається під сугробом, подумав я.

Протягом двох днів, що минули з тієї пам'ятної нагоди, коли мені вдалося повеселитися на пару мільйонів, а то й більше, обстановка в нашому домі зовсім не нагадувала святкову. Якби ми проводили якесь розслідування, то були б змушені часто і довго спілкуватися, але за відсутності справи необхідність у спілкуванні відпала. Ось тут-таки, в тяжкі дні випробувань, і проявилися наші справжні обличчя. Я, приміром, сидячи за столом під час трапези, був незмінно стриманий і чемний, говорив, коли виникала потреба ввічливо і тихо, як і належить культурній і вихованій людині. А ось Вульф відкривав рота тільки для того, щоб рикнути або гаркнути. Жоден з нас не заговорив ні про щастя, котре мені привалило, ні про приготування до торжества, ні про прийдешнє, в п'ятницю,

побачення з моєю нареченою, ні, навіть, про мандрівку Вульфа на Лонг Айленд. Проте, Вульф, якимось чином, це владнав, оскільки рівно о дванадцятій тридцять перед нашим особнячком зупинився чорний лімузин і Вульф, напнувши на вуха старий чорний капелюх і припіднявши комір нового сірого пальто, щоб захиститися від снігопаду, важко протупав донизу з ганку, постояв на нижній сходинці – уявляєте собі таку махину на нижній сходинці! – дожидаючись, поки затягнутий в ліврею шофер відкриє дверці лімузина, потім рішуче покрокував до машини і вгромадився на сидінні.

Я, затамувавши подих, слідкував за ним з вікна своєї кімнати. Зізнатися, я відчув таке полегшення, наче величезний камінь звалився з мого серця. Звісно, свавільного тирана давно слід було провчити, і я ніскільки не шкодував про скоєне, але якби Вульф втратив можливість почесати язики з кращим селекціонером Англії, він би мені всю лисину проїв, і згадував би про мій потворний вчинок до домовини.

Я спустився на кухню і пообідав разом з Фріцем, якого настільки гнітило те, що відбувалося, що він, навіть, забув додати в суфле лимонного соку. Мені хотілося втішити бідолаху, запевнивши, що до Різдва, через якихось три дні, все знову стане на свої місця, але, на жаль, я мусив витримати роль поганця до кінця.

Я гадав було про те чи не кинути монетку, щоб вирішити куди краще йти – на виставку динозаврів у музеї природної історії, чи на вечірку до Боттвайля, але цікавість подолала; надто вже мене розбирало – чи домоглася чогось Марго з допомогою мого весільного дозволу, і як сприйняли свіжу новину службовці боттвайльської контори. Взагалі стосунки у їхній конторі були досить цікаві. Черрі Квон, схоже, вважалася дрібною сошкою, бо вона виконувала головним чином роль секретарші, але я не раз помічав, як її чорні очі метали

блискавки в Марго Дікі, повні бажання спопелити суперницю на місці. Сама Марго мала заманювати перспективних клієнтів в тенета, а вже Боттвайлю лишалося тільки остаточно запудрити їм мізки, тоді як Альфред Кірнан слідкував за тим, щоб клієнт розписався під замовленням до того, як отямиться.

Втім, це я окреслив лише в найзагальніших рисах. Виконував замовлення в майстерні Еміль Хетч, під пильним наглядом Боттвайля. Фінансову підтримку здійснювала місіс Перрі Портер Джером. Марго сказала, що місіс Джером теж буде присутня на вечірці, причім прийде не сама, а з сином на ім'я Лео, котрого я ніколи раніше не бачив. За словами Марго, Лео не був пов'язаний ні з бізнесом Боттвайля, ні з будь-яким іншим бізнесом, а посвятив левову частку свого часу і завзяття двом заняттям: старався виманити у матері побільше доларів на розваги, і не давав Боттвайлю витягувати із місіс Джером надто багато грошей.

Словом, клубок живих двоногих, котрі брикалися, кусалися, дряпалися і плели тенета інтриг, обіцяв більше потіхи, ніж споглядання вимерлих динозаврів. Тож, зваживши усі "за" і "проти", я сів у таксі і покотив до Східних Шестидесятих вулиць.

На першому поверсі чотириповерхового будинку, де раніше були величезні житлові апартаменти, тепер містився салон краси. Другий поверх займала контора фірми по торгівлі нерухомістю. На третьому поверсі Боттвайль влаштував свою майстерню, а на четвертому – студію.

Увійшовши до вестибюля, я викликав ліфт, піднявся на останній поверх, відчинив двері ліфта і опинився у світі створеної з допомогою золоченої фольги пишної розкоші – пишноти, яку мені вперше пощастило бачити кілька місяців тому, коли Боттвайль найняв Вульфа, щоб розшукати

викрадача кількох рідкісних гобеленів. Видовище ошелешувало: меблі, філенки, рамки – все променіло золотом, з котрим гармоніювали килими, драпіровки і картини в стилі модерн. Чудовий був би притулок для сліпого мільйонера.

– Арчі! – почувся голос. – Ходи до нас і допоможи дегустувати!

Марго Дікі вже мене помітила. В дальньому кутку містився роззолочений бар зі стойкою довжиною футів у вісім, за котрою на золоченому ж високому табуреті примостилася Марго. Поруч з нею на таких же табуретах сиділи Черрі Квон і Альфред Кірнан, а за стойкою виряджений Санта Клаус розливав по келихах шампанське. Незважаючи на ультрасучасне заняття, вдягнений він був по старинці – традиційний пишний і яскравий костюм, борода, маска, тощо; хіба що рука, яка тримала пляшку шампанського, була затягнута в білу рукавичку. Тонучи по щиколотки в килимі, я припустив, що білі рукавички – атрибут боттвайльської елегантності; лише пізніше я усвідомив, наскільки помилявся.

Мені прокричали різдвяні вітання, а Санта Клаус наповнив ще один келих пінним напоєм. Дивно, але бокал не був обклеєний золоченою фольгою. Забракло, мабуть. Я був радий, що прийшов. Коли потягуєш шампанське, сидячи між блондинкою і брюнеткою, мимоволі починаєш сам собі заздрити і проймаєшся почуттям поваги до власної персони. Блондинка і брюнетка були прекрасними взірцями жіночої породи – висока, струнка Марго з округлими формами, спокійна і розслаблена, – а також крихітна, з розкосими чорними очима Черрі Квон, котра, стоячи, ледве досягала мені до ключиці, – завмерла на табуреті в напруженій позі з прямою, як дошка, спиною.

Мені подумалось, що Черрі варта уваги не тільки, як статуетка, хоч вона і стала б прикрасою будь-якого інтер'єру, але і як можливе джерело, яке проливає нове світло на людські стосунки. Марго розповіла мені, що батько Черрі – напівкитаєць і напівіндус (не плутайте з американськими індіанцями), а мати —— голандка.

Я висловив припущення, що прийшов зарано, проте Альфред Кірнан запевнив, що ні, мовляв, решта вже тут і ось-ось приєднаються. Він додав, що моя поява стала для нього приємним сюрпризом, тому що у них тут просто маленьке сімейне торжество і він не знав, що запросили ще когось. Кірнан, який займав посаду управителя справами, точив на мене зуб за маленьку вольність, котру я дозволив собі, полюючи за гобеленами, але ірландці славні тим, що на різдвяних вечірках люблять всіх оточуючих без розбору. До того ж мені здалося, що він справді радий моєму приходу, тож я вважав своїм обов'язком і самому виразити радість.

Марго сказала, що це вона мене запросила, і Кірнан, погладивши її по плечу, зауважив, що вона молодець, в протилежному випадку він покликав би мене сам. Приблизно мого віку, і не поступаючий мені в красі та шляхетності, Кірнан, не моргнувши оком, погладив би по плечу англійську королеву чи дружину президента.

Він заявив, що треба продовжити дегустацію, і обернувся до бармена:

– Містер Клаус, ми хочемо тепер спробувати "Вдову Кліко".

І звернувся до нас:

– Цілком у дусі Курта забезпечувати таку розмаїтість. Наш Курт ні в чому не терпить монотонності.

І знову – бармену:

– Можна, я звертатимусь до вас за ім'ям – просто Санті?

– Розуміється, сер, – пропищав з-під маски Санта Клауса тонюсінький фальцет, зовсім не відповідний поважним розмірам бармена.

І тут розчахнулися двері зліва, і зайшли двоє чоловіків. Одного з них, Еміля Хетча, мені вже доводилося раніше бачити. Коли Боттвайль оповідав нам історію про викрадення гобеленів, він сказав, що Марго Дікі – його очі і вуха, Черрі Квон – руки, а ось Еміль Хетч – домашній чаклун.

Познайомившись з Хетчем, я невдовзі переконався, що той не тільки скидався на чаклуна, але і всіляко старався не виходити з його ролі.

Росточком з Черрі Квон, хирлявий, миршавий і на додачу кособокий – чи то ліве плече у нього завалилося донизу, чи то праве здійнялося – я не питав; фізіономія завжди квасна, голос понурий, а смак просто огидний.

Коли незнайомця представили, як Лео Джером, мені не довелося пускати в хід професійні навички, щоб зрозуміти, хто він такий. Я вже був знайомий з його матір'ю, місіс Перрі Портер Джером. Вдова і дуже мила жінка, —— справжня душечка, на думку Курта Боттвайля. Під час слідства вона поводилася так, мовби гобелени належали їй особисто, хоча, можливо, вона мала таку вже манеру триматися. Я міг би здогадуватися про її стосунки з Куртом Боттвайлем, проте, не

стану. У мене й так вистачає клопотів сприводу власних відносин з людьми, щоб витрачати свою сіру речовину на подібні дрібниці.

Що стосується її сина Лео, то статуру він успадкував явно від батька, а не від матері – високий, худокостий, з довжелезними руками і великими відтопиреними вухами. Йому було років під тридцять, менше ніж Кірнану, але більше, ніж Марго і Черрі.

Лео втиснувся поміж мене і Черрі, повернувшись до мене спиною, а Еміль Хетч вчепився в Кірнана, явно наміряючись почастувати його якоюсь нудятиною. Я легенько взяв Марго під ліктик і повів її до дивана, розмальованого фігурами із евклідової геометрії в шести, чи семи кольорах. Ми зупинились напроти, розглядаючи чудернацькі візерунки.

– Вельми красиво, – висловився я, – та з тобою ні в яке порівняння не йде. Ех, чого б я тільки не віддав за те, щоб зробити цей дозвіл оригінальним! Не пошкодував би, навіть, ще двох доларів. Що ти на це скажеш?

– Ти! – зневажливо фиркнула Марго. – Ти не оженився б і на місс Всесвіту, навіть, якби вона приповзла до тебе на колінах з мілліардом доларів.

– Давай перевіримо. Скажи їй, що вона може спробувати щастя. Ну як, вийшло?

– Чудово. Кращого не можна було й очікувати.

– Таким чином, ти мені відмовляєш?

– Авжеж, Арчі, золотко моє. Але я готова стати тобі сестрою.

– Сестру я вже маю. А дозвіл я хотів би лишити собі на згадку, тим паче, що особливо афішувати його не варто. Ще збреде кому-небудь до голови притягнути мене за підробку. Втім, можеш послати мені його по пошті.

– Ні, не можу. Курт розірвав його.

– Бодай його! А де клапті?

– Він викинув їх у корзинку для паперів. А ти прийдеш на весілля?

– А де знаходиться ця корзинка і як вона виглядає?

– Біля письмового стола в його кабінеті. Золочена, як і все решта. А сталося це вчора ввечері, після вечері. Так ти прийдеш на весілля?

– Ні. Моє серце обливається кров'ю від скорботи. Серце містера Вульфа також може не витримати... До речі, мені б краще вже злиняти звідси. Не можу ж я стирчати тут, убитий горем.

– Тобі і не доведеться. Курт не знає, що я тобі розповіла, і до того ж ти зовсім не... Він, ось і він сам!

Вона метнулася до стойки бара, куди направився і я, повільно і статечно. Першою увійшла, вірніше – впливла місіс Перрі Портер Джером, пухкенька, як плюшевий ведмедик, закутана в хутра. При появі місіс Джером усі поштиво встали з табуретів – правда, скоріше шанування адресувалося її

супутнику. Певна річ, вона, звісно, душечка, але Курт Боттвайль – бос! Зупинившись кроків п'яти від бара, він розкинув руки і проспівав: "Я з Різдвом усіх вітаю! Щастя, радості бажаю!"

Я так досі і не розібрався у Боттвайлі. Тоді, кілька місяців тому, у мене склалося про нього перше враження, як просто про ще одного з їх компанії, але я помилявся. Середнього зросту, повнотілий, але не гладкий, років сорока двох – сорока трьох, волосся зачісане назад над лисіючим тім'ям, – нічого визначного, проте було щось в його зовнішності, що притягувало увагу не тільки жінок, але й чоловіків. Якось Вульф запросив його на вечерю, і вони впродовж всієї трапези жваво обговорювали знахідку згортків з Мертвого моря. Пару разів я зустрічав Боттвайля на бейсбольних матчах. Словом, з остаточною оцінкою доведеться ще зачекати.

Коли я сперся обіруч на стойку бара, де Санта Клаус розливав по келихах "Дом Періньон," Боттвайль, помітивши мене, на мить примружився, а потім усміхнувся.

– Гудвін! Ви тут? Чудово! Едіт, ваш любимий детектив нагодився!

Місіс Перрі Портер Джером, котра вже тяглася до келиха з іскристим напоєм, обернулася і втупилася в мене.

– Хто вас покликав? – різко кинула вона і відвернулася, не даючи мені відповісти. – Черрі, мабуть. Ох, вже ця Черрі! Лео, досить мене штовхати! Авжеж, забери, будь ласка. Тут надто спекотно.

Вона дозволила сину стягти з неї хутряне манто і знову потяглася до келиха. Коли Лео, поклавши норкове манто на

диван, повернувся до стойки, кожен з нас вже взяв собі по келиху, і всі погляди спрямувалися на Боттвайля.

Боттвайль обвів усіх очима.

– Бувають часи, – проголосив він, – коли царює любов. Бувають часи...

– Почекайте хвилинку, – перервав його Кірнан. – Ви теж маєте отримати задоволення. Ви ж не любите шампанське.

– Нічого, Ел, ковточок я стерплю.

– Але задоволення не отримаєте, – заперечив Кірнан. – Почекайте.

Він поставив келих на стойку, швидко покрокував до дверей і вийшов. П'ять секунд по тому він повернувся з пляшкою в руці. Коли він повернувся до Санта Клауса і попросив чистий келих, я розгледів етикетку "Перно." Кірнан витяг з шийки пробку, котра на дві третини стирчала назовні – було ясно, що пляшку вже відкупорювали, – наповнив келих до половини і протягнув Боттвайлю зі словами:

– Ось, тепер ми всі насолодимося.

– Дякую, Ел. – Боттвайль взяв з його рук келих з перно. – Мій таємний явний порок. – Він підняв келих. – Отже, я повторюю, що бувають часи, коли царює любов... Санта Клаус, а де ваш келих? А, вам, мабуть, маска заважає... Бувають часи, коли крихітні демони ховаються по своїх норках і, навіть, потворність приймає прекрасне обличчя; коли світло осяває найтемніші кути; коли тепліють найхолодніші серця; коли трублять труби, сповіщаючи про початок епохи щастя і

доброзичливості замість епохи тьми, заздрості і злоби. Ось зараз саме такий час. Веселого Різдва усім! Вітаю вас!

Я вже зібрався було цокнутися, але побачивши, що і душечка, і бос підносять келихи до губів, послідував їх прикладу, як і всі решта. Я подумав, що красномовність Боттвайля заслуговує більшого, ніж один ковток, тому залпом спорожнив келих і краєчком ока помітив, що і бос від мене не відстає, явно віддаючи належне своєму перно. І тут заговорила місіс Джером:

– Як це було прекрасно, – проголосила вона. – Просто вражаюче. Я хочу записати цю промову і опублікувати її. Особливо ту частину, де трублять труби... Курт! У чому справа? Курт!

Боттвайль випустив келих і обома руками схопився за горло. Коли я ступив наперед, він раптом різко виставив руки вперед і хрипко крикнув щось, наче, "поздоровляю" – я не прислухався. Усі решта також кинулися до нього, але я, бувши спеціально натренованим на подібні випадки, поспів першим.

Коли я підхопив Боттвайля на руки, він вже хрипів і задихався, а в наступну мить його тіло пронизала настільки сильна судома, що воно ледь не вирвалося з моїх обіймів. Навколо щось вигукували, хоча ніхто не кричав і не верещав, а хтось вчепився в мою руку. Я велів їм розступитися і дати мені більше місця, та в цю мить тіло Боттвайля так різко обм'якло, що я ледь не впав; чи, навіть, упав би, якби Кірнан не встиг схопити Боттвайля за руку і втримати.

– Викличте лікаря, – вигукнув я, і Черрі кинулася до столика, на якому стояв визолочений телефонний апарат. Ми з Кірнаном уклали Боттвайля на килим. Боттвайль був

непритомний, часто і дрібно дихав, а навколо рота виступила піна.

– Зробіть що-небудь! Та зробіть же хоч що-небудь! – приказувала місіс Джером.

Втім, нічого зробити було неможливо – я це знав. Ще кілька секунд тому я вловив знайомий запах, тепер, схилившись і принюхавшись, я остаточно переконався у своїй правоті. Треба було підсипати велику дозу, щоб отрута подіяла з такою убивчою силою і швидкістю. Кірнан розв'язав непритомному Боттвайлю вузол краватки і послабив комір. Черрі Квон сказала, що одного лікаря не застала і намагається дозвонитися до другого. Марго, сидячи навпочипки, стягувала з Боттвайля черевики; я міг би сказати їй, що з таким же успіхом він може померти і взутим, але змовчав. Я тримав Боттвайля за зап'ясток, приклавши долоню другої руки до його грудей, і буквально відчував, як виходить з нього життя.

Коли пульсація і серцебиття припинилося, я взяв його за руку, стиснуту в кулак, розігнув середній палець і надавив на ніготь, допоки той не побілів. Коли я відняв свій палець, ніготь лишився білим. Я відщипнув від килиму ворсинку, наказав Кірнану не ворушитися, приклав ворсинку до ніздрів Боттвайля і сам затримав подих на тридцять секунд. Ворсинка не ворухнулася.

Я встав і промовив:

– Його серце більше не б'ється, і він не дихає. Якби лікар поспів впродовж перших трьох хвилин і промив йому шлунок особливими засобами, котрих у нього б, напевне, з собою не виявилося, один шанс із тисячі ще б лишався. Також...

– Може, ви хоть що-небудь зробите? – прокудахтала місіс Джером.

– Ні, йому вже не допомогти. Я не представляю закон, але будучи приватним детективом, міг би...

– Зробіть що-небудь! – знеможено припадала місіс Джером.

З-поза моєї спини долинув голос Кірнана:

– Він мертвий.

Я не став обертатися і питати, яким способом він це визначив. Замість цього я сказав:

– Його напій був отруєний. До приходу поліції ніхто не має ні до чого торкатися, особливо до пляшки з перно, і ніхто не має права виходити з цієї кімнати. Ви повинні... Я завмер, як громом вражений.

– А куди подівся Санта Клаус?

Всі голови обернулися до стойки бара. Бармен зник. Щоб перевірити, чи не зомлів старина Санті, я проштовхався поміж Лео Джеромом і Емілем Хетчем, заглянув за стойку, проте і на підлозі нікого не було.

Я різко розвернувся.

– Хто-небудь бачив, як він виходив?

Очевидців не знайшлося.

– До ліфта не виходив ніхто, – зазначив Хетч. – Я певен. Мабуть, він...

І він спрямувався до дверей.

Я заступив йому дорогу.

– Залишайтеся тут. Я подивлюся сам. Кірнан, викличте поліцію. Спрінг сім три один сто.

Я вийшов у ліві двері, прикрив їх за собою і влетів у кабінет Боттвайля, в котрому мені вже доводилося бувати раніше. Кабінет займав розмірами приблизно чверть студії і виглядав куди скромніше, хоч і далеко не вбого. Я підійшов до дальньої стіни, побачив через скляну панель, що особистого ліфта Боттвайля на місці немає, і натис кнопку виклику. Щось клацнуло, і кабінка із дзижчанням стала підніматися. Коли вона зупинилася, я відкрив дверці і побачив на підлозі Санта Клауса, вірніше, те, що від нього лишилося. Санта Клаус розтанув. На підлозі валялися шуба, шаровари, маска, борода, парик... Я не став перевіряти, чи все на місці, позаяк мусив устигнути зробити ще дещо, а часу вже майже не лишалося.

Причинивши дверці ліфта стільцем, щоб вони не зачинилися, я обійшов покритий тонісінькою золотою фольгою письмовий стіл Боттвайля і схилився над золоченою корзинкою для паперів. Вона була повна приблизно на третину. Я почав було в ній ритися, потім вирішив, що втрачаю час, перевернув її, висипав усю місткість на підлогу, після чого заходився проглядати всі папірці поспіль і почергово жбурляти їх у корзинку. Мені траплялися деякі обривки, але жоден з них не мав найменшого стосунку до мого шлюбного дозволу. Скінчивши з папірцями, я вже вирішив було, що через поспіх дивився не досить уважно і зібрався повторити всю процедуру,

коли з боку студії почувся звук, що нагадував стук ліфта, що зупинився. Я швидко повернувся у студію, де застав двох поліцейських, котрі явно намагалися визначити, ким у першу чергу зайнятися – мертвим чи живими.

Глава 3

Три години по тому ми усі сиділи, збиті в одну купу, а мій старий ворог і приятель, сержант Перлі Стеббінс із кримінальної поліції Манхеттена висився над нами, обводячи наші обличчя пильним поглядом – прямий як дошка, огрядний, міцний, з квадратним підборіддям.

Нарешті, він заговорив:

– Містер Кірнан і містер Хетч поїдуть зі мною в контору окружного прокурора для подальшого з'ясування обставин цього злочину. Решта можуть бути поки що вільні, але з одним застереженням: ви повинні знаходитися вдома, по тих адресах, котрі дали нам. Однак, спершу ніж відпустити вас, я хочу ще раз поставити вам запитання про людину, котра була тут під виглядом Санта Клауса. Ви всі заявили, що рівним коштом нічого про нього не знаєте. Ніхто з вас не хоче зараз переглянути свою заяву?

Стрілки на моєму годиннику показували за двадцять сьому. Поліцейські, коронер, лікар, дактилоскопісти, санітари – братія, котра нараховувала добрих дві дюжини муніципальних службовців, – завершили зі звичною для подібних випадків роботою, що включала і допити свідків віч-на-віч. Найвищої честі удостоївся я – мене допитували почергово Стеббінс, слідчий з найближчого поліцейського управління, а затим ще й особисто інспектор Кремер. Останній відбув близько п'ятої, щоб організувати облаву на Санта Клауса.

– Я не суперечу проти того, щоб поїхати до прокурора, – заявив Кірнан Стеббінсу. – В даних обставинах я взагалі не маю права перечити. Щоправда, ми вже розповіли вам усе, що знали; я – принаймні. Мені здається, що у вас зараз одна задача – спіймати вбивцю.

– Не хочете ж ви сказати, – втрутилася місіс Джером, – що ніхто з присутніх нічого про нього не знає?

– З ваших слів виходить саме так, – відповів їй Перлі. – Ніхто не знав, навіть, що тут взагалі буде Санта Клаус – так у всякому разі я затямив. Сюди його привів Боттвайль, за чверть на третю, зі свого кабінету. Очевидно, Боттвайль сам умовився з ним, і Санта Клаус, піднявшись на особистому ліфті Боттвайля, перевдівся прямо в його кабінеті. Можу вам сповістити, що це підтверджується фактами. Костюм Санта Клауса був проданий у крамниці "Берлсон," що на Сорок четвертій вулиці. Містер Боттвайль подзвонив туди вчора вдень і умовився про те, що костюм надішлють сюди, з позначкою особисто для нього. Міс Квон визнала, що отримала згорток і сама віднесла Боттвайлю в кабінет.

Якщо вірити поліцейським, то ніхто ніколи не констатує якийся факт, не заявляє, не сповіщає і навіть не доповідає, а – визнає.

– Крім того, – визнав Перлі, – ми зараз перевіряємо агентства, в яких могли б замовити послуги Санта Клауса, проте, це задача не з простих. В агентствах часто самі не знають, з ким мають справу. Якщо у нашого Санта Клауса були судимості, то цілком зрозуміло, що, побачивши, яке піднялося сум'яття, він вважав за потрібне зникнути. Поки увага всіх була прикута до Боттвайля, він непомітно піднявся в кабінет, перевдівся і був такий. Костюм кинув у ліфті. Якщо ми маємо рацію і Санта Клаус був звичайною людиною, найнятою через

агентство, то вбивати Боттвайля у нього причин не було. Опріч того, він не міг знати, що Боттвайль п'є тільки перно, і поготів не міг знати, де зберігається отрута.

– До того ж , – додав Еміль Хетч, що сидів похмуріший за хмару, – якщо його найняли в агентстві, тікати для нього було б не просто необачно, а безглуздо. Адже його неминуче розшукають. Тож, навряд чи його найняли через агентство. Це, можливо, хтось із знайомих Боттвайля, котрий знав і про перно, і про яд, і до того ж мав серйозну причину, щоб убити Боттвайля. А ви тільки даремно гаєте час, займаючись агентствами.

Стеббінс пересмикнув могутніми плечами.

– Наша робота в тому і полягає, щоб витрачати час на розшук, містер Хетч. Можливо, ваш Санта Клаус настільки пройнявся, що не усвідомлював свої дії. Я, звісно, розумію, що в разі удачі, якщо з'ясується, що його і справді найняли з допомогою агентства, Санта Клаус виявиться непричетним до вбивства, але ж пляшку отруїли. Я хочу, щоб ви це добре розуміли, і не дивувалися, чому вас просять лишатися вдома, по вказаних вами адресах. І не помиляйтеся відносно серйозності цього прохання.

– Чи не маєте ви на увазі, – різко спитала місіс Джером, – що нас усіх підозрюють? Що я, чи мій син, ми є під підозрою?

Перлі відкрив було рот, але майже відразу закрив його. Нічого не вдієш – стикаючись з подібними дамочками, доводиться гамувати свої пориви. Ясна річ – він збирався у відповідь бовкнути: "Розуміється, трясця твоїй матері!" Замість цього йому довелося найлагідніше заявити:

– Я хочу сказати тільки одне – ми мусимо неодмінно розшукати цього Санта Клауса, а вже потім побачимо. Якщо виявиться, що він ні при чім, нам доведеться продовжити розшук убивці, і ми дуже розраховуємо на вашу допомогу. Певен, що усі ви ладні надати нам посильну допомогу. Чи не так, місіс Джером?

– Я б радо помогла вам, але я рівним коштом нічого не знаю. Окрім одного: мого любимого і обожнюваного друга більше немає серед живих, а я зовсім не хочу терпіти ні погроз, ні образ. А що ви таке сказали щодо отрути?

– Це вам відомо. Вас уже розпитували.

– Так, звісно, але що ви хотіли сказати?

– Ви мали б уже й самі зрозуміти це із запитань, які вам ставили. Лікар, який оглядав тіло, вважає, що вбивця використав ціаністий калій, і розраховує підтвердити свій висновок під час розтину. Еміль Хетч користується ціаністим калієм, займаючись чеканкою і гальванопокриттям, – у майстерні на нижньому поверсі у шафі стоїть ціла банка ціаніду, а в майстерню з кабінета Боттвайля ведуть кручені сходи. Будь-хто з тих, що знали про це, а також те, що Боттвайль тримає цілий ящик перно у своїй шафі, і що в ящику стола завжди стоїть відкупорена пляшка, – не міг навіть мріяти про вдаліший збіг обставин. Четверо з вас зізналися в тому, що знають і те, й інше. Ще троє – місіс Джером, Лео Джером і Арчі Гудвін – визнали, що знали про перно, втім заперечують, що знали про ціаністий калій. Тому...

– Це неправда! Вона знала про ціаністий калій!

Рука місіс Перрі Портер Джером злетіла з коліна сина, котре стискала, і ляснула Черрі Квон по щоці. Лео Джером судомно вчепився в руку матері і повис на ній. Альфред Кірнан підскочив і мені, навіть, здалося було, що він збирається розправитися з місіс Джером, однак, Марго Дікі, яка розгадала його наміри, вхопила його за боковини піджака і втримала.

Черрі прикрила долонею постраждалу щоку, і сиділа нерухомо, не розкриваючи рота.

– Сядьте на місце, – наказав Стеббінс Кірнану. – І схаменіться. Міс Квон, ви говорите, що місіс Джером знала про ціаністий калій?

– Звичайно, знала, – процвірінькала міс Квон. – Одного разу в майстерні містер Хетч у моїй присутності пояснив їй, як він ним користується і якої обережності дотримується.

– Містер Хетч? Ви підтверджуєте...

– Нісенітниця! – відрізала місіс Джером. – Що з того, що він мені пояснив? Я давно і думати про це забула. Повторюю: я не стерплю ніяких образ!

Перлі пильно подивився на неї.

– Послухайте, місіс Джером, якщо ми розшукаємо Санта Клауса і виявиться, що він був знайомий з Боттвайлем і мав підстави його недолюблювати, то все може на цьому закінчитися. В протилежному наслідку нікому, включно з вами, ніякі розмови про образи не поможуть. Досі, наскільки мені відомо, тільки один з вас збрехав нам. Це ви. Це буде занесено в протокол. Завважте, що для будь-кого з вас брехня обернеться неприємностями, тоді як нам, як не дивно, це лише

на руку. На цьому ми з вами розстанемося. Містер Кірнан і містер Хетч, ці люди, – Стеббінс вказав на двох поліцейських, що стояли в нього за спиною, – відвезуть вас до прокурора. Решта можуть бути вільні – тільки не забувайте про мої слова. Гудвін, я хочу з тобою побесідувати.

Він вже зі мною бесідував, але я не став загострювати на цьому увагу. Кірнан же виявився менш поступливим і зауважив, що мусить піти останнім, щоб зачинити всі двері. Стеббінс не став чинити йому перепон. Усі три жінки, Лео Джером, Стеббінс і я спустилися на ліфті, лишивши поліцейських з Кірнаном і Хетчем нагорі. Стоячи на тротуарі, я проводжав поглядом жінок, які розбрелися по сторонах, і Лео Джерома, але ознак стеження не помітив. Снігопад, як раніше, не припинявся – радісна перспектива для Різдва і прибиральників вулиць. Біля тротуару очікували дві поліцейські машини, і Перлі, підійшовши до однієї з них і розчахнувши дверцю, кивком запросив мене залізти досередини.

– Якщо мені також пропонують прокотитися до прокурора, – заперечив я, – то я хотів би спершу попоїсти. Пам'ятаю – якогось разу мене там ледве голодом не заморили.

– Окружний прокурор тебе не чекає, – осміхнувся Стеббінс. – Поки що, принаймні. Я просто пропоную тобі укритися від снігу.

– Це міняє справу, – згодився я і прослизнув досередини, рухаючись подалі, щоб звільнити місце для Перлі. А місця йому треба було чимало. Вгромадившись на сидінні, він зачинив дверцю.

– Раз ми все одно сидимо в машині, – запропонував я, – чому б нам заодно не прокотитися? По місту можеш не колесити – просто висади мене на Тридцять п'ятій вулиці.

Однак Перлі неочікувано затявся.

– Я не люблю розмовляти під час їзди. Як, втім, і слухати. Що ти тут робив сьогодні?

– Я вже говорив. Розважався. Скуштував три марки шампанського. Мене запросила міс Дікі.

– Спробуй ще разок. Зі всієї компанії ти – єдиний сторонній. Чому? Для міс Дікі ти чимось особливим не являєшся. Вона збиралася вийти заміж за Боттвайля. Отже, чому?

– Запитай у неї.

– Ми вже питали. Вона сказала, що особливих причин запрошувати тебе у неї не було. Ще додала, що ти подобався Боттвайлю, та й решта вважали тебе за свого – з тієї пори, як ти розшукав для них якісь гобелени. Говорила вона плутано, підбирала слова. До того ж, сам знаєш – всякого разу, коли стається вбивство, а ти знаходишся поблизу, мені цікаво знати – чому. Запитую в останній раз.

Отже, вона не стала споминати про дозвіл на шлюб. Молодець. Я б із більшим задоволенням з'їв увесь сніг, що випав у Нью Йорку починаючи з полудня, ніж би спробував пояснити походження цього папірця сержанту Стеббінсу чи інспектору Кремеру. Саме по цій причині я і перерив корзинку для паперів.

– Спасибі за довіру, – відповів я, – але зловживати я нею не стану. Я вже повідав тобі, як на духу, про все бачене і чуте сьогодні, —— тут я невільно опинився в одній компанії з місіс Джером, оскільки я змовчав про розмову з Марго, —— І розповів усе, що знаю про усіх цих людей. Дай мені спокій і відправляйся ловити свого вбивцю.

– Я тебе знаю, як облупленого, Гудвін.

– Атож, і ти, навіть, називав мене Арчі. Я свято бережу пам'ять про це.

– Я тебе надто добре знаю, – замислено промовив він. Його крупна голова на бичачій шиї повернулася до мене, і наші погляди зустрілися. – Не думаєш же ти, що я здатний повірити в те, що цей хлопець чкурнув з кімнати, а ти його не помітив?

– Маячня! Я сидів на підлозі, у мене на руках помирав чоловік, а усі решта згрудилися навколо нас. Та ти й сам прекрасно знаєш, що несеш дурниці. Не вважаєш же ти мене співучасником убивці.

– А я зовсім не говорив, що вважаю тебе спільником. Навіть, якщо Санта Клаус і був у рукавичках – а навіщо вони йому знадобилися, як не для того, щоб не лишити відбитків, – я не стверджую, що він убивця. Але якщо тобі раптом відомо, хто він такий, то ти намагаєшся по якійсь причині його вигородити і зараз водиш нас за ніс, що тоді?

– Тоді було б кепсько, згоден. Порадься я з самим собою, я би перший виступив проти.

– Хай тобі трясця! – гаркнув Перлі. – Ти знаєш його чи ні?

– Ні. Аж ніяк.

– Ні ти, ні Вульф не приклали руки до того, щоб він з'явився там?

– Ні. Зовсім ні.

– Добре, провалюй. А в управління тебе запросять, як пити дати.

– Сподіваюсь, що не сьогодні. Втомився, як собака. – Я розчахнув дверцю. – Мою адресу ти знаєш.

Я перескочив через сугроб, а Перлі запустив мотор і машина з ревом рвонулася вперед.

Час для того, щоб спіймати вільне таксі, був саме слушний, проте, через бісів снігопад мені довелося промерзнути цілих десять хвилин, перш ніж поруч не пригальмувала жовта "канарейка". Коли ми підкотили до ганку нашого старого особнячка на Західній Тридцять п'ятій вулиці, було вже за вісім восьма.

Як і завжди, коли мене немає вдома, двері були на засуві, тож мені довелося дзвонити, щоб Фріц відчинив і впустив мене в дім. Я поцікавився, чи повернувся Вульф, і Фріц відповів, що так, мовляв, – повернувся і зволить вечеряти. Прибравши капелюха на полицю і повісивши пальто, я поцікавився, чи лишилося хоч щось для мене, а Фріц серйозно відповів, що так, лишилося і, навіть, дуже багато, і відступивши вбік, пропустив мене до столової. Справді, по манерах Фріц дасть сто очків вперед будь-якому мажордому чи дворецькому.

Вульф, розсівшись у своєму величезному кріслі за столом, поздоровкався зі мною – причому цілком нормально, навіть, не гиркнув. Я відповів люб'язністю на люб'язність, сів на своє місце, розгорнув на колінах серветку і вибачився за запізнення. Фріц приніс мені теплу тарілку, судок з тушеними качатами і страву з картоплею, запечену з грибами і сиром. Я, не скуплячись, наклав собі чималу порцію. Вульф запитав, чи йде ще сніг, і я відповів, що так. Потім, проковтнувши кілька шматочків, я порушив мовчання сам:

– Наскільки вам відомо, я цілком схвалюю ваше правило ніколи не говорити про справи під час трапези, але я втрапив у передрягу, яка до справ не відноситься. Вона стосується мене особисто.

Вульф хрюкнув.

– Про загибель містера Боттвайля сповістили по радіо о сьомій годині. Ти був там.

– Так, я був там. Я стояв поруч з ним на колінах, коли він помирав. – Я відправив до рота черговий кусок, гарячково мізкуючи. Біс би його побрав, це радіо! Я зовсім не збирався, навіть, згадувати про вбивство доти, поки не прояснив би важливіше, з моєї точки зору, питання. Коли в роті звільнилося досить місця, щоб ворочати язиком, я промовив: – Можу доповісти про все докладно, якщо побажаєте, але сумніваюся, щоб нам вдалося запопасти клієнта. Єдина підозрювана з доволі набитою калиткою, щоб оплатити ваш гонорар, – місіс Перрі Портер Джером,– але вона вже повідомила сержанта Стеббінса, що не має наміру терпіти погроз і образ. До того ж, якщо вони розшукають Санта Клауса, питання про полювання вбивці може відпасти само собою. Я ж хочу розповісти про те, що сталося до того, як Боттвайль сконав. Той дозвіл на вступ до шлюбу, що я вам показував, яйця виїденого не вартий. Міс

Дікі передумала. Я викинув два долари коту під хвіст. Вона заявила мені, що вирішила вийти за Боттвайля.

Вульф обмокнув скоринку пирога в соус на своїй тарілці.

– Он як ? – промовив він.

– Так, сер. Удар був для мене, звісно, страшний, проте, з часом я б оговтався. Однак, десять хвилин по тому сконав Боттвайль. Що мені лишалося робити? Незважаючи на метушню і чіпляння поліцейських, я зумів як слід обмізкувати, що сталося. Я прийшов до висновку, що не стану принижуватися і робити зрадниці повторне освідчення. Звичайно, я міг би розщедритися ще на пару доларів і здобути новий дозвіл, але не хочу, щоб ця вітрениця перед шлюбним алтарем сповістила мене, що знову передумала і хоче вискочити за якого-небудь пройдисвіта. Ні, хай це і розіб'є моє серце, але я постараюсь забути її. Викреслю її зі свого життя.

Я повернувся до свого качати і запустив зуби в соковите м'ясо. Вульф теж посилено жував. Нарешті, проковтнувши кусок, він висловив:

– Для мене це, звісно, цілком прийнятно.

– Я знаю. Так розповісти вам про смерть Боттвайля?

– Після вечері.

– Гаразд. Як пройшла зустріч з Томпсоном?

Однак, і ця тема не привабила Вульфа. Власне кажучи, і решта моїх спроб розворушити його виявилися марними. Зазвичай він любить балакати за столом, причому на будь-яку

тему – від холодильників до республіканців – та, мабуть, бідолаха видихся після довгої, виснажливої і повної смертельних небезпек подорожі на Лонг Айленд і зворотно. Втім, мене це цілком влаштовувало, позаяк і в мене деньок видався непростий.

Коли ми розправилися з качатами, картоплею, салатом, печеними грушами, сиром і кавою, Вульф вдоволено крякнув і відсунув крісло назад.

– Я хочу почитати одну книгу, – сказав він. – Вона нагорі, у твоїй кімнаті. "Тут і тепер" Герберта Блока. Принеси її сюди, будь ласка.

Хоча це означало, що мені доведеться подолати два поверхи по сходах на повний шлунок, я з радістю погодився – треба ж було віддати Вульфу належне за те, що він так спокійно сприйняв звістку про мої рухнувші надії. Адже міг би неабияк піднапружити свої голосові зв'язки. Словом, я весело злетів по сходах, увірвався до моєї кімнати і підскочив до полиць, на котрих стояли мої книги.

Книг у мене небагато, всього пара дюжин, тому я прекрасно знав, де яку шукати. Проте, "Тут і тепер" на місці не виявилось. Там, де вона була, зяяла порожнеча. Я розглянувся по боках, помітив якусь книгу на комоді і ступив до нього. Це і справді виявилася "Тут і тепер," зверху на якій лежали білі бавовняні рукавички. У мене відвалилася щелепа.

Глава 4

Я був би радий похвалитися, що відразу второпав, де собака зарита, ледь побачивши ці рукавички, але, на жаль, це було б неправдою. Я взяв рукавички, повертів так і сяк і,

навіть, нап'яв одну з них собі на руку, перш ніж остаточно усвідомив, що пояснення появі тут рукавичок можливе лише одне.

Варто було мені прийти до цього висновку, як шарики в голові завертілися і думки закружляли в безладному хороводі. Я струснув головою і всівся, щоб подумати. Мені знадобилася приблизно хвилина, щоб зформувати перший так-сяк зрозумілий висновок.

Вульф вирішив таким чином зізнатися мені, що під постаттю Санта Клауса крився не хто інший, як він, з тією метою, щоб я встиг як слід обмізкувати отриману звістку на самоті раніше, ніж обговорити з Вульфом. Втім, чому Вульф захотів, щоб я роздумував на самоті? Відповідь на це питання я шукав уже довше, та все ж додумався до єдиного прийнятного рішення.

Вульф відмовився від зустрічі з Томпсоном, умовившись натомість з Боттвайлем про те, що прийде до нього на вечірку в костюмі Санта Клауса, оскільки сама гадка про те, що в його домі оселиться жінка – чи, як альтернатива, що я переїду жити на інше місце, була для нього настільки нестерпна, що змусила його пуститися на крайнощі. Йому за всяку ціну треба було побачити мене разом з Марго і поговорити з нею, якщо підвернеться зручний момент.

Якби він з'ясував, що я блефую, я б опинився цілком в його владі; він знущався б наді мною, як хотів – заявляв би, що радий прийняти в своєму домі мою наречену, і з садистським задоволенням спостерігав би, як я намагаюся викрутитися. І навпаки – якби він збагнув, що я налаштований серйозно, і повірив у справжність моїх намірів, це дало б йому час для роздумів. В обох випадках він вигравав. Але найголовніше – він продемонстрував, наскільки дорожить мною. Він дав мені

зрозуміти, що не хоче мене втратити за будь-яку ціну. Звичайно, Вульф, радше на цілий тиждень відмовився б від пива, ніж признався в такій слабкості, але в даний час він був втікачем від правосуддя у справі про вбивство і гостро потребував моєї допомоги. Що ж, доведеться йому підіграти. Будемо вважати, що він проміняв Лонг Айленд на різдвяну вечірку лише тому, що обожнює наряджатися Санта Клаусом і прислуговувати за стойкою бара.

Якийся віддалений куточок моїх мізків наполягав на тому, що я мушу попросити надбавку до жалування з Нового року, але я відкинув цю думку, як негідну. Я намагався обмізкувати загадку і з других боків. Рукавички Вульф начепив, щоб я не пізнав його по руках. Де він їх узяв? О котрій годині приїхав до Боттвайля? Хто його бачив? Чи знав Фріц, куди відправляється Вульф? Як він повернувся додому? Втім, я досить скоро второпав, що Вульф послав мене нагору не для того, щоб я мучився питаннями, відповісти на котрі міг він сам, і знову заходився ламати голову над справжньою причиною його вчинку. Вирішивши, нарешті, що ніяких таємних намірів Вульф більше не виношував, я прихопив книгу і рукавички, спустився по сходах і зайшов до кабінету.

З моєю появою Вульф ледь підвів голову і мовчки стежив, як я наближаюся до столу.

– Ось, будь ласка, – сказав я і протягнув йому книгу. – А за подарунок дякую. Вони мені якраз впору.

Для більшої переконливості я повертів рукавички, затиснувши кожну пальцями.

– Зараз не час для витребеньок, – проричав Вулф.

– Розуміється. – Я недбало кинув рукавички на свій стіл, розвернув стілець і всівся. – Таким чином, з чого почнемо? Хочете знати, що відбулося після вашої втечі?

– Подробиці можуть почекати. Передусім – головне. Містер Кремер приїжджав?

– Так. Ще б пак!

– Він чого-небудь добився?

– Ні. І, по всій вірогідності, не доб'ється, поки не знайде Санта Клауса. До того часу, поки вони не розшукають Санта Клауса, до решти особливо чіплятися не будуть. А чим довше триватимуть пошуки, тим більше вони впевняться, що вбивця – Санта Клаус. Три штриха до його портрету: ніхто не знає, хто він такий, він змився з місця злочину і він був у рукавичках. На його пошуки кинуті всі сили. Ви поступили мудро – без рукавичок я б упізнав вас, – але де ви їх узяли?

– У крамниці на Дев'ятій авеню. Прокляття! Хто міг припустити, що його збираються вбити!

– Згоден з вами. Можу я поставити одне запитання?

Вульф злісно втупився на мене. Я вирішив, що це знак згоди.

– Коли ви подзвонили Боттвайлю, щоб домовитися про цей маскарад?

– Вчора вдень, в половині третьої. Поки ти ходив у банк.

– У вас є підстави вважати, що він міг кому-небудь проговоритися?

– Ні. Він пообіцяв, що це лишиться між нами.

– Будемо сподіватися. Костюм він купив сам, так що тут все гаразд. Поїхавши сьогодні з дому в половині дванадцятої, ви відразу відправилися до Боттвайля?

– Ні. Я виїхав тільки тому, що ви з Фріцем очікували від мене цього. Спочатку я заїхав за рукавичками, потім ми зустрілися з містером Боттвайлем в "Рустермані" і пообідали разом. Звідти поїхали на таксі до нього і піднялися в його особистому ліфті в кабінет. Це було на початку третьої. Містер Боттвайль відразу ж поліз до ящика стола, дістав пляшку перно, сказав, що завжди випиває келишок після обіду, і запросив мене скласти йому компанію. Я відмовився. Він наповнив келишок, осушив його двома ковтками і прибрав пляшку в ящик.

– О, Боже! – я присвиснув. – Дорого б дали в поліції, щоб почути про це.

– Не сумніваюсь. Костюм Санта Клауса був запакований у коробку. До кабінета примикає туалетна кімната з ванною...

– Знаю. Мені доводилося нею користуватися.

– Я взяв костюм і перевдягнувся там. Містер Боттвайль замовив найбільший розмір. але костюм все одно виявився затісний, отож мені довелося повозитися. Я провів там близько півгодини чи трохи більше. Коли я повернувся в кабінет, в ньому не було жодної душі, але незабаром містер Боттвайль повернувся – піднявся сходами з майстерні – і допоміг мені

начепити парик і маску. Ледве ми завершили з маскарадом, як з'явилися Еміль Хетч, місіс Джером і її син – вони також піднялися сходами. Я вийшов до студії, де застав міс Квон, міс Дікі і містера Кірнана.

– А невдовзі нагодився і я. Виходить, без маски вас не бачив ніхто. А коли ви наділи рукавички?

– В останню мить. Перед тим, як увійти до студії.

– Отже, відбитки ваших пальців десь могли лишитися. Я розумію – ви не припускали, що Боттвайля уб'ють. І свій одяг ви лишили в туалетній кімнаті. Ви певні, що, виходячи, нічого не забули там?

– Так. Я все-таки не повний ідіот.

Я утримався від коментарів, проте запитав:

– А чому ви не лишили рукавички у ліфті разом з маскарадним костюмом?

– Рукавички купувалися окремо від костюма, тому я гадав, що розсудливіше буде не залишати їх.

– Особистий ліфт Боттвайля розташований в задній частині вестибюля внизу. Хто-небудь бачив, як ви виходили з будинку чи перетинали вестибюль?

– Ні. Внизу не було жодної душі.

– А як ви добралися додому? Взяли таксі?

– Ні. Фріц чекав мене не раніше шостої чи навіть пізніше. Я прогулявся пішки до бібліотеки, посидів там зо дві години і вже звідти поїхав додому на таксі.

Я піджав губи і співчутливо покачав головою. З часу поїздки в Чорногорію на його долю не випадало таких тривалих і тяжких мандрівок. Більше милі! Прокладаючи собі дорогу в заметіль, підганяючий страхом перед суворим і безпощадним переслідувачем – законом. Втім, оскільки у відповідь на своє співчуття я удостоївся лише розлюченого погляду, розвивати цю тему я не став.

Натомість дав волю своїм почуттям. Гучно розреготався. Закинувши голову назад і схопившись за живіт. Мені хотілося це зробити з тієї самої миті, коли я дізнався, хто ховався під маскою Санта Клауса, але все було не в пору через тривожні думки. Вволю насміявшись, я втер сльози і перевів дух. І хотів було вже жартувати, але Вульф зненацька вибухнув:

– Прокляття! – проревів він. – Женися і котися до диявола!

Ого! Справа істинно приймала серйозний оборот. Я остаточно переконався, що мав рацію, коли здогадався, що Вульф відправив мене нагору поміркувати на самоті. З мого боку треба було проявити мудрість і такт.

– Прошу вибачення, – розшаркався я. – Щось у горло вскочило. Самі напишете, як ви це собі уявляєте, чи дозволите мені?

– Я волів би послухати тебе, – понуро пробурчав Вульф.

– Так, сер. Мені видається, що ми повинні запросити інспектора Кремера на дружню бесіду, і, коли він прийде, чесно повинитися в усіх гріхах. Тоді...

– Ні. Я на це не піду.

– Тоді я сам піду до нього і викладу все без таємниць. Звісно...

– Ні! – в голосі Вульфа продзвенів метал.

– Гаразд, тоді поясню, як я міркую. В поліції не стануть нічого починати, допоки не знайдуть Санта Клауса. А знайдуть його обов'язково – це як пити дати. Якщо він залишив де-небудь хоч один відбиток, його зрівняють з відбитками зі всіх досьє, які мають у своїх архівах, і рано чи пізно до вас доберуться. Їх люди прочешуть усі крамниці, які торгують чоловічими рукавичками. Вони прослідкують за всіма пересуваннями Боттвайля і неминуче рознюхають, що ви разом обідали в "Рустермані", після чого ваша пісня відспівана. Вони дізнаються, що ви разом приїхали і піднялися до нього в кабінет. Це, звісно, не доводить. що Санта Клаус – ви, але після того, як вони з'ясують, що ви самі придбали рукавички, я вам не заздрю. Втім, можете набрехати їм з три короби. Скажете, приміром, що заклалися на сотню зелених... навіть на тисячу – що нам дріб'язок! – що проведете зі мною в одній кімнаті десять хвилин, а я вас не упізнаю. А я з радістю вам підіграю.

Я схилився вперед.

– І ще дещо. У Кремера вже давно руки сверблять запроторити вас за грати, а в даному випадку будь-який суддя дасть згоду на те, щоб затримати вас, як важливого свідка, котрий зник з місця злочину. Якщо ж ви подзвоните містеру

Кремеру і запросите посидіти і попити пивця в теплій і дружній обстановці, то можете відбутися легким переляком, хоч і змушені будете потерпіти деякі незручності. І останнє. Якщо ви будете пручатися і дочекаєтеся, що поліція сама вас викриє, ви вже не наважитеся дати показання про те, що Боттвайль у вашій присутності приклався до пляшки і лишився живий. В такому разі вас упечуть за приховання важливих доказів. Якщо ж ви покличете Кремера і викладете все, як на духу, він буде вдячний, хоч виду, звісно, не подасть. Думаю, що він зараз у себе. Подзвонити йому?

– Ні. Я не можу зізнатися містеру Кремеру у скоєному. Не можна ж допустити, щоб заголовки вранішніх газет рясніли викриттям цього нечуваного маскараду.

– Отже, ви збираєтеся сидіти в кріслі і читати "Тут і тепер" доти, допоки не нагрянуть поліцейські з ордером на арешт?

– Ні. Це було б безглуздо, – Вульф втягнув повітря ротом і шумно видихнув через ніс. – я сам знайду вбивцю і здам його містеру Кремеру. Нічого іншого мені не лишається.

– Ага, он воно як виходить?

– Авжеж.

– Могли б сказати відразу, а не слухати, як я тут розпинаюся.

– Я хотів послухати, чи співпадає твій аналіз ситуації з моїм. Я цілком задоволений.

– Прекрасно. Тоді ви повинні давати собі звіт у тому, що в нашому розпорядженні можуть бути два тижні, але з таким же

успіхом і дві хвилини. Можливо, в цю мить який-небудь надто спритний дактилоскопіст вже дзвонить Кремеру, щоб сповістити йому приємну новину: знайдені відбитки, як дві краплі води співпадають з поліцейськими архівними відбитками Ніро Вул...

Задзеленчав телефон, і я підскочив на стільці, ніби в мене увіткнули булавку. Невже я перейшов межу, припустивши, що в нашому розпорядженні цілих дві хвилини? Втім, трубку я підняв нетремтячою рукою. Так мені здалося. Вульф рідко піднімає трубку з паралельного апарата, установленого на його столі, поки не з'ясує, хто мій співбесідник; на цей же раз він схопив її відразу і, не зволікаючи, підніс до вуха.

– Контора Ніро Вульфа, біля телефона Арчі Гудвін, – упевнено відкарбував я.

– Вам дзвонять з контори окружного прокурора, містер Гудвін. сприводу вбивства Курта Боттвайля. Ми хочемо бачити вас завтра у себе о десятій ранку.

– Гаразд. Буду обов'язково.

– Не запізнюйтесь, будь ласка.

– Буду рівно о десятій.

Трубки ми поклали одночасно. Вульф зітхнув. Я послідував його прикладу.

– Що ж, – почав я, – Так, як я вже битих десять разів торочив їм, що рівним коштом нічого не знаю про Санта Клауса, будемо сподіватися, що цього питання мені більше не

поставлять. В протилежному разі було б цікаво зрівняти мій голос, коли я говорю правду і – коли безсоромно брешу.

Вульф хрюкнув.

– Добре. Я хочу знати в усіх подробицях про те. що діялося там після мого виходу. Але насамперед – вихідні дані. Думаю, завдяки твоїм інтимним стосункам з міс Дікі ти добре знаєш, що представляють з себе ці люди. Отже?

– Не дуже добре. – Я прокашлявся. – Мабуть, я маю вам у дечому зізнатися. Справа в тому, що я не перебуваю в інтимних стосунках з міс Дікі...

Я примовк. Задача виявилася навіть складніша, ніж я уявляв.

– Підбери інший прикметник. Я не збирався ні на що натякати.

– Справа зовсім не в прикметниках. Міс Дікі чудово танцює – рівних їй по цій частині я не зустрічав, – і за останні два місяці ми разів сім чи вісім ходили з нею по танцювальних залах і клубах. У понеділок ввечері, коли ми танцювали у клубі "Фламінго", вона попросила мене про послугу. За її словами, Боттвайль, котрий обіцяв одружитися з нею ще рік тому, зволікає і ухиляється від прямої відповіді, і вона хоче вжити якихось заходів, щоб вправити йому мізки. До того ж Черрі Квон почала його серйозно зваблювати, а міс Дікі не хотілося б віддавати Боттвайля суперниці. Отож, міс Дікі і попросила, щоб я дістав бланк шлюбного дозволу, вписав туди наші з нею імена і віддав їй. Вона збиралася показати цей папір Боттвайлю і заявити в лоб – або зараз, або ніколи. Мені її вигадка приглянулася, позаяк не віщувала жодного ризику, та й

танцює міс Дікі, як я вже говорив, просто чудово. У вівторок вдень я роздобув бланк – не стану уточнювати, як мені це вдалося, – і в той же вечір у себе в кімнаті, заповнив його, скріпивши липовий дозвіл вигаданим підписом.

У горлі Вульфа щось заклекотіло.

– Ось і все, – завершив я свою сповідь. – У виправдання можу сказати одне: у мене і в думках не було показувати вам цей папір. Але ви мене жахливо розлютили, коли взяли до рук книгу. Ваша пам'ять не поступається моїй, і ви, напевне, помітили, як перед самим приходом Боттвайля і місіс Джером, —— ми з Марго відійшли вбік, щоб спокійно поговорити. Вона сказала мені, що папірець спрацював. Докладно це звучало так: "Разюче! Кращого годі було і чекати!" Вона додала також, що напередодні ввечері, сидячи у своєму кабінеті, Боттвайль розірвав наш шлюбний дозвіл і викинув обривки у корзинку для сміття. Не турбуйтеся – поліцейські їх не знайшли. Я ретельно перерив корзинку перед приходом поліції, але обривків там не виявилося.

Губи Вульфа ворушилися, але рота він не відкривав. Не посмів. Звісно, він згорав від бажання розтерзати мене на місці чи хоча б дорікнути в тому, що через мою нечувану поведінку він потрапив у таку халепу, але він прекрасно розумів, що в такому разі йому довелося б згадувати про вкрай неприємну для нього тему. Вульф напевне помітив, що я прочитав його думки. Він ще трохи пожував губами і нарешті промовив:

– Отже, ти не перебуваєш в інтимних стосунках з міс Дікі?

– Ні, сер.

– Нехай так. Але вона все одно мала розповісти тобі про цих людей.

– Дійсно, дещо розповідала.

– І один з них убив Боттвайля. Отруту поклали у пляшку між десятьма хвилинами по другій, коли я бачив, як Боттвайль налив собі келишок і половиною четвертої, коли Кірнан виніс пляшку з собою. У ті півгодини, що я перевдягався у туалетній кімнаті, на особистому ліфті Боттвайля ніхто не піднімався. Звісно, зайди хто-небудь до кабінету Боттвайля, я би кроків не почув, проте шахта ліфта впритул примикає до стіни туалетної кімнати, і звук ліфта, що рухається, не вислизнув би від моїх вух. Більше того, проміжок часу може бути ще вужчий, бо коли я виходив до студії, в кабінеті разом з Боттвайлем лишалися ще троє. Таким чином, отруту могли підсипати в той час, поки я перевдягався. Отже, що тобі відомо про цих людей?

– Небагато. Причім, тільки зі слів Марго. Місіс Джером вклала в його бізнес півмільйона і тому вважає, що володіє ним. Вірніше – вважала. Вона страшенно ревнувала Боттвайля до Марго і Черрі. Що стосується Лео, то оскільки його матінка так безцеремонно вкладала гроші, успадкувати котрі він так розраховував, —— у бізнес Боттвайля, та ще й збиралася вийти за нього заміж, Лео міг би, може, піддатися спокусі, якби знав, де знаходиться отрута. Кірнана я знаю гірше, але, судячи по одній репліці Марго, а також по полум'яних поглядах, котрі він кидав сьогодні вдень на Черрі, мені здається, що він був би не проти примішати трохи ірландської крові до її китайсько-індійсько-голандського коктейлю; бувши загнаним Боттвайлем у тупик, він би також міг спокуситися. От і всі плітки.

– Містер Хетч?

– Марго про нього нічого не говорила, однак я мав з ним справу під час розшуку пропавших гобеленів. Я б нітрохи не здивувався, якби Хетч в один чудовий день відправив на той світ всю їхню компанію. В його жилах тече не кров, а сірчана кислота. Сам він – геніальний дизайнер і художник; за його словами, звісно. Він якось, навіть, зізнався мені, що усім своїм успіхом і процвітанням фірма зобов'язана тільки йому, хоча відверто його заслуг ніхто не визнає. Він, правда, не сказав, що вважає Боттвайля брехуном і фанфароном, але думає, мабуть, саме так. Ви, певно, пам'ятаєте, як я сказав вам, що у нього манія переслідування, але ви веліли мені не вживати научних термінів.

– Це четверо. Міс Дікі?

Я припідняв брови.

– Я роздобув для неї дозвіл на шлюб, а не на вбивство. Якщо вона збрехала, сказавши мені, що папірець спрацював, то бреше вона так само неперевершено, як і танцює. Можливо, ви маєте рацію. Якщо папір насправді не спрацював, Марго теж мала би на нього зуб.

– І міс Квон?

– Вона наполовину азіатка. Я слабувато розуміюся на східних людях, проте, одне я затямив: вони навмисне зробили свої очі розкосими, щоб виглядати загадковіше. Якщо б мені було призначено загинути від руки кого-небудь із їхньої ватаги, я волів би, щоб отруту мені підклала саме вона. Правда, Марго якось одного разу сказала...

У двері подзвонили. Це гірше, ніж телефон. Якщо вони розгадали таємницю Санта Клауса і переконалися, що слід

веде до Вульфа, то для Кремера куди природніше прийти самому, ніж дзвонити по телефону. Ми з Вульфом обмінялися поглядами. Я поглянув на наручного годинника, побачив, що стрілки показують вісім хвилин по десятій, встав, вийшов у передпокій, клацнув вимикачем зовнішнього освітлення і, наблизившись до дверей, подивився назовні крізь прозоре з нашого боку скло. Мені довелося приглянутися уважніше, щоб упізнати жінку, закутану в хутряну шубку з каптуром. Затим я повернувся у кабінет і проголосив:

– Черрі Квон. Без супроводження.

Вульф насупився.

– Я хотів... – почав було він, але осікся. – Дуже добре. Проведи її.

Глава 5

Я вже говорив, що Черрі Квон здатна прикрасити будь-який інтер'єр, так що, самі розумієте, в червоному шкіряному кріслі вона виглядала просто зворушливо. Хоча в ньому без зусилля розмістилося б три Черрі Квон. Шубка лишилася у передпокої на вішаку, і Черрі сиділа у тому ж шерстяному светрі, котрий я помітив на ній під час різдвяної вечірки. Не жовтому, ні, а скоріше канареєчно-золотистому, котрий дивовижно гармоніював з червоною обшивкою крісла і смаглявим личком Черрі.

Присівши на самий краєчок, Черрі випрямила спину і опустила долоні на коліна.

– Я не стала дзвонити з остороги, що ви відмовите мені у зустрічі, – сказала вона, потупивши взір. – Тому я просто взяла і прийшла. Ви зможете мене пробачити?

Вульф тільки хрюкнув у відповідь. Вельми невизначено. А ось Черрі, дивлячись на нього, посміхнулася, і, як мені здалося, цілком приязно. Ох, вже цей Схід!

– Я мушу взяти себе в руки, – защебетала Черрі. – Я жахливо нервую – адже тут усе так незвично. – Вона повертіла головою навсібіч. – Ось ваш знаменитий глобус, і книжкові полиці, і сейф, і тапчан, і, звісно, Арчі Гудвін. І ви самі. За письмовим столом у цьому громіздкому кріслі! О, скільки я чула про ваш дім! І скільки читала... мабуть, все, що тільки існує. Мені навіть не віриться, що я сиджу в знаменитому червоному кріслі і бачу перед собою вас. Я, звісно, бачила вас сьогодні вдень, але це не в рахунок – у своєму недоладному вбранні Санта Клауса ви могли зійти за кого завгодно. Мені так хотілося посмикати вас за вуса!

І вона розсміялася – дзвінко, заливчасто, як срібний дзвіночок.

Признатися, фізіономію я, мабуть, мав дурнувату. Я, навіть, не відразу вловив, що до чого. Я був надто зайнятий, намагаючись не показувати вигляду, наскільки я ошелешений, і не позирнув на Вульфа. Втім, йому доводилося ще важче, оскільки Черрі дивилася йому у вічі. Коли він заговорив, я покосився в його бік.

– Якщо я вас вірно зрозумів, міс Квон, то ви мене спантеличили. Якщо ви вважаєте, що сьогодні вдень бачили мене у костюмі Санта Клауса, то ви помиляєтесь.

– О, вибачте, будь ласка! – сплеснула руками Черрі. – Виходить, ви їм не розповіли?

– Послухайте, міс Квон! – голос Вульфа пролунав несподівано жорстко. – Якщо ви хочете говорити загадками, то говоріть з містером Гудвіном. Це його стихія.

– О, мені і справді дуже шкода, містере Вульф. Мені слід було пояснити вам, звідки я це знаю. Справа в тому, що сьогодні вранці за сніданком Курт розповів мені про те , як ви йому подзвонили і умовилися прийти до нас на вечірку під виглядом Санта Клауса, а сьогодні вдень я спитала його, чи ви приїхали, і він відповів, що так, додав, що ви якраз перевдягаєтеся. Ось звідки мені це відомо. Отже, поліцейським ви цього ще не розповіли? Як добре, що я також тримала язика на прив'язі, так?

– Дуже цікаво, – холодно вимовив Ніро Вульф. – Чого ви розраховуєте добитися з допомогою такої безглуздої вигадки?

Черрі Квон покачала гарненькою голівкою.

– Боже, адже ви вважаєтеся таким розумним. Невже самі не бачите, що нічого у вас не вийде? Варто мені тільки поділитися з ними своїми підозрами, і вони неминуче почнуть розслідування; навіть, у тому випадку, якщо не повірять мені. Звісно, з вами по частині уміння вести розслідування їм не потягатися, але щось вони неодмінно викриють.

Вульф заплющив очі, піджав губи і відкинувся на спинку крісла. Я ж у всі очі слідкував за Черрі. Важила вона фунтів сто, не більше. Я б просто підхопив її однією рукою, стиснув під пахвою і виніс звідси, затуливши долонею рота. Зачиняти її нагорі, в кімнаті для гостей, сенсу не було – Черрі могла

відкрити вікно і покликати на допомогу. А ось в цоколі, поруч з кімнатою Фріца давно порожніла клітушка зі старим тапчаном.

В гіршому разі, мені лишалося тільки витягти з ящика письмового стола револьвер і пристрілити Черрі на місці. Раптом, вона ні з ким не поділилася, що йде до нас.

Вульф розплющив очі і випрямився.

– Дуже добре. Я, як і раніше, вважаю ваші інсинуації безглуздими і навіть сварливими, щоправда, цілком погоджуюся з тим, що поділившись своїми підозрами з поліцією, ви поставите мене у вкрай неприємне становище. Не думаю, що ви прийшли сюди з тою лише метою, щоб сповістити мене про свої плани. Отже, що вас привело до мене?

– Мені здається, що ми розуміємо друг друга, – процвірінькала вона.

– Я збагнув лише одне – ви від мене чогось хочете. Чого саме?

– О, ви такий напористий, – прохникала Черрі. – І загалом, ви тримаєтеся так, мовби я сказала щось не те. Щоправда, я і справді дещо від вас хочу. Розумієте, позаяк у поліції вважають, що Курта убив Санта Клаус, розслідування не зрушиться з мертвої точки, допоки зниклого Санта Клауса не спіймають. Коли ж його спіймають, буде вже надто пізно, щоб шукати справжнього вбивцю – вірно? Ви ж не хочете, щоб справа прийняла такий поворот, га?

Вульф промовчав.

– Мені б особисто не хотілося, – проговорила Черрі, і пальці її стислися в крихітні кулачки. – Мені б не хотілося, щоб убивця Курта уник кари, ким би він не виявився. Причому, я знаю, хто вбивця. Я говорила поліції, але вони і слухати нічого не хочуть, допоки не спіймають свого Санта Клауса. Якщо ж слухають, то не вірять, бо переконані, що я просто ревную. До того ж, я азіатка, а їх уявлення про азіатів вельми спрощені. Я збиралася змусити їх сприймати мене серйозно, відкривши їм, хто ховався під маскою Санта Клауса, але потім, подумавши, і згадавши, як вони до вас ставляться, я передумала – адже вони напевне спробували б довести, що Курта убили саме ви... А ви ж і правда могли вбити його, до того ж ви втекли з місця злочину, але вони не бажають слухати мене, коли я говорю, що знаю, хто насправді убив Курта.

Вона зупинилась, щоб перевести дух.

– А хто його убив? – поцікавився Вулф.

– Зараз скажу, – кивнула Черрі. – Марго Дікі і Курт крутили роман. Кілька місяців тому Курт почав упадати за мною, і мені було дуже важко, тому що я... Я... – вона зам'ялася, підбираючи потрібне слово. Потім знайшлася. – Я любила його. Дуже любила. Але біда в тому, що я незаймана, і я не хотіла йому уступати. Не впевнена, як би я повелася в тому випадку, якби не знала, що у нього роман з Марго Дікі, але я знала і заявила йому, що перший мужчина, з яким я погоджуся лягти в постіль, буде мій чоловік. Курт відповів, що готовий заради мене кинути Марго, але одружитися зі мною все одно не зможе, оскільки в такому випадку місіс Джером перестане надавати йому фінансову підтримку. Не знаю, як ставилася до нього місіс Джером, але знаю, як ставився до неї Курт.

Її пальці розжалися і знову зімкнулися.

– Це тяглося до безкінечності, проте я для Курта теж почала дещо значити. В цю ніч, після півночі, він подзвонив мені і сказав, що назавжди порвав з Марго і хоче одружитися зі мною. Він хотів відразу приїхати до мене, але я відповіла, що вже лежу в постелі, і запропонувала зустрітися вранці. Курт відповів, що в студії буде надто велелюдно, і тоді я згодилася прийти до нього вранці додому і поснідати з ним разом. Я була у нього вранці, містер Вулф, але я досі незаймана.

– Це ваше право, міс, – відповів Вулф, уважно дивлячись на неї з-під примружених повік.

– Так, – покачала головою Черрі. – Знати б ще, як ним розпорядитися. Так от, за сніданком Курт і розповів мені про ваш задум. Прийшовши в студію, я дуже здивувалася, заставши там Марго, яка до того ж трималася на подив дружелюбно. Це входило в її план – триматися з усіма весело і дружелюбно. І вона розповіла поліцейським, що Курт збирався з нею одружитися, немовби напередодні ввечері вони з ним вирішили вступити в шлюб на наступному тижні. Під час Різдвяного тижня. До речі, я християнка.

Вульф ледь ворухнувся.

– Ви завершили? Міс Дікі насправді убила містера Боттвайля?

– Так. Безумовно.

– Ви повідомили про це поліцію?

– Так. Не так докладно, як вас, але цілком достатньо.

– І подали докази?

– Ні. Доказів я не маю.

– Тоді на вас можуть подати в суд за наклеп.

Черрі стисла кулачки і сплеснула руками.

– Яке це має значення? Адже я знаю, що це правда! Я цілком певна, що маю рацію. Але Марго настільки розумна і настільки підступна, що замела усі сліди і доказів просто не існує. Усі знали про ціаністий калій і будь-хто з них міг підсипати його у пляшку. Тому довести вину Марго неможливо. Курт мертвий, і тепер її не можна, навіть, спіймати на брехні – адже він зовсім не збирався з нею одружитися. Вона ж усім своїм видом показувала, що говорить правду. Принаймні миритися з цим не можна. Треба за всяку ціну викрити її.

– І ви хочете, щоб це зробив я?

Черрі пропустила його питання повз вуха.

– Мені здається, містере Вульф, що на вас теж чигає небезпека. Адже, якщо поліція установить особистість Санта Клауса і доведе, що ви покривали...

– Я не приставав на ваші висновки, – різко обірвав її Вульф.

– Однак ви згодилися, що я поставлю вас у вкрай неприємне становище, якщо поділюся своїми підозрами з поліцією. Отож, для нас було би краще, якби нам вдалося роздобути докази, що викриють убивцю і водночас розкриють особистість Санта Клауса. Ви згодні?

– Продовжуйте.

– Я гадаю, що для вас роздобути подібні докази – пара дрібниць. У вас є багато помічників, готових виконати будь-яке ваше доручення; один з них може показати, що зіграв роль Санта Клауса по вашому проханню. Звісно, містер Гудвін не в рахунок, бо він був присутній на вечірці, так що це має бути така людина, котру в цей же час ніхто ніде не бачив. Він може також показати, що, перевдягаючись у туалетній кімнаті, почув якийся шум у кабінеті, виглянув і побачив, як Марго Дікі витягла зі стола пляшку, щось у неї кинула, поставила пляшку на місце і хутко вийшла. Саме тоді вона і повинна була отруїти пляшку; адже Курт завжди випивав келишок, коли повертався з обіду.

Вульф замислено потер губу кінчиком пальця.

– Розумію, – пробурмотів він. Але Черрі ще не закінчила.

– Ваш помічник може також сказати, – вела далі вона, – що втік тому, що злякався і хотів чимскоріше повідомити вам про те, що сталося. Думаю, якщо він завтра вранці прибуде в поліцію і все це розповість, то йому нічого не зроблять. Як, втім, і мені. Що вони зі мною зроблять, якщо я прийду до них і повідомлю, що годину тому згадала про розмову з Куртом і про те, хто збирався зображати Санта Клауса на нашій вечірці? Як ви гадаєте, я маю рацію?

Її тоненький ротик розплився в усмішці.

– Ось що мені потрібно, – пропищала вона. – Я зуміла ясно виразитися і донести до вас суть?

– О, так, – запевнив її Вульф. – Ви виклали свої думки просто захоплююче.

– Можливо, краще, щоб ваш помічник не особисто явився в поліцію, а щоб інспектор Кремер приїхав сюди і ви б самі поговорили з ним? А ваш помічник тут підтвердив ваші слова. Я багато про вас читала і знаю, як ви дієте.

– Дійсно, так було б краще, – визнав Вульф. Говорив він сухо, але зовсім не вороже. Я бачив. що за його правим вухом посмикувалася жилка, прихована від погляду Черрі. – Я вважаю, міс Квон, зараз даремно розглядати версію про те, що вбивцею міг виявитися хтось інший, хоча...

– Даруйте. Я мушу перебити вас! – В писклявому голоску Черрі продзвеніла сталь. – Я знаю, що вбивця – Марго!

– А ось я не знаю. І, навіть, в тому разі, якщо проймуся вашим переконанням, то мушу, до того як приступлю до виконання вашого задуму, переконатися у відсутності підводних каменів. Часу це в мене багато не займе. Завтра вам скажуть про моє рішення. Я б хотів...

Черрі знову перебила його:

– Я не можу стільки чекати. Не пізніше завтрішнього ранку я повинна сповістити поліцію про розмову з Куртом.

– Пф! Ви не тільки можете почекати, але безумовно почекаєте. З тієї хвилини, як ви повідомите поліцію про розмову з Куртом, ви втратите важіль тиску на мене. Ви дізнаєтеся про моє рішення завтра. Тепер мені треба подумати. Арчі?

Я встав. Черрі поглянула на мене, потім перевела погляд на Вульфа. Вона ще трохи посиділа, обмірковуючи стан речей і

зважуючи свої шанси – лице її при цьому лишалося, як завжди, цілком непроникним, – а потім встала.

– Я отримала величезне задоволення, – прощебетала вона, як ні в чому не бувало, – від того, що побувала тут і познайомилася з вами. Ще раз прошу вибачення за те, що не зателефонувала і не попередила вас про свій прихід. Чим раніше ви подзвоните мені завтра, тим краще.

Вона обернулася і попрямувала до дверей, а я підтюпцем подався слідом. Я потримав шубку, поміг Черрі укутатися в неї, розчахнув двері, переконався, що Черрі благополучно подолала всі сім східців і спустилася на тротуар, зачинив двері, наклав ланцюг, повернувся до кабінету і сказав Вульфу:

– Снігопад припинився. Хто, по-вашому, підхожий більше – Сол, Фред,Оррі чи Білл?

– Сядь! – гарикнув Вульф. – Ти знаєшся на жінках. Що скажеш?

– Тільки не на таких. Я пасую. І ломаного гроша на неї не поставлю. А ви?

– Я теж. По всій вірогідності, вона бреше. Я припускаю також, що вона – вбивця. Сядь.

Я хочу знати все, що відбувалося там сьогодні після мого відходу. У всіх подробицях.

Я сів і відзвітував. Разом з відповідями на запитання це зайняло у мене одну годину і тридцять п'ять хвилин. Стрілки годинника показували вже початок другої, коли Вулф, нарешті,

відсунув крісло назад, із зусиллям піднявся, мовив "на добраніч" і відправився спати.

Глава 6

Наступного дня, в суботу, в половині третьої я сидів у будівлі прокуратури на Леонард-стріт, у тому ж кабінеті, де деякий час тому мені вдалося успішно конфіскувати сніданок помічника окружного прокурора. Втім. ніякої потреби знову повторити цей подвиг у мене не було, бо я щойно пообідав у ресторані "Ост", де ум'яв смачнющі поросячі ніжки з тушеною капустою. Наскільки я знаю, ніяких спроб повісити вбивство Боттвайля на Марго поки що не починалось; не робилося взагалі ніяких спроб.

Оскільки щоранку з девятої до одинадцятої Вульф незмінно стирчить нагорі в оранжереї, а снідає у себе в кімнаті, сидячи на постелі, я, пам'ятаючи про те, що повинен до десятої з'явитися у прокуратуру, подзвонив Вульфу по внутрішньому телефону незадовго до дев'ятої і запитав, чи немає у нього якихось доручень. Вульф відповів, що немає.

Помічник окружного прокурора Фаррелл, протримавши мене цілу годину у приймальні, потім провів зі мною дві години в товаристві стенографістки і одного з детективів, котрий у п'ятницю вдень приїжджав на місце злочину. Мене без кінця ганяли взад-вперед по моїх власних показаннях, випитуючи заодно подробиці моїх взаємостосунків зі всіма людьми Боттвайля. Правда, про те, чи відомо мені що-небудь про Санта Клауса, Фаррелл запитав мене лише одного разу, тому і збрехати мені довелося лише один раз, якщо не рахувати того, що я змовчав про дозвіл на вступ до шлюбу.

Коли, зморений нерівною боротьбою, помічник прокурора оголосив перерву і велів мені знову з'явитися до половини третьої, я відправився в "Ост" відкуштувати поросячих ніжок і по дорозі подзвонив Вульфу; я попередив, що сам не знаю, коли повернуся додому, а Вульф сказав, що доручень для мене у нього, як раніше, немає. Я зауважив, що на мою думку, Черрі Квон не буде чекати його дзвінка до Нового року і проговориться поліції. Вульф відповів, що повністю зі мною згоден, і кинув слухавку.

Коли мене знову викликали до кабінету Фаррелла, помічник прокурора зустрів мене сам – ні стенографістки, ні детектива я вже не побачив. Фаррелл поцікавився, чи ситно я пообідав, діждався – мене це зворушило до глибини душі, – допоки я відповім, підсунув до мене листи паперу з віддрукованими показаннями і відкинувся на спинку стільця.

– Перечитайте уважно, – попросив він, – і вирішіть, чи захочете їх підписати. Так, як малось на увазі, що я можу і не захотіти, я прочитав текст не кваплячись і уважно, всі п'ять сторінок. Не знайшовши приводу ні для цензури, ні для суперечок, я підсунув стілець поближче до краю стола Фаррелла, поклав протокол на стіл і дістав з кишені шарикову ручку.

– Одну хвилину, – промовив Фаррелл. – Ви непоганий хлопець, незважаючи на норовливість, так що я хотів би вам допомогти. Тут підкреслюється, що ви розповіли нам усе, нічого не приховавши, про усі свої дії вчора вдень.

– Так, я це прочитав. І що?

– Тоді хто наніс відбитки ваших пальців на деякі обривки паперу в корзинці для сміття?

– А що б тебе! – З почуттям вилаявся я. – Забув надіти рукавички.

– Прошу вас поставитися до моїх слів серйозніше, – попросив Фарреллі, не спускаючи з мене очей. – Вчора, відправившись на пошуки Санта Клауса, ви піднялися у кабінет Боттвайля і найретельнішим чином перерили всю корзинку для сміття. І ви зовсім не випадково забули про це. Ви, наскільки нам відомо, взагалі нічого не забуваєте. Отже, ви навмисно змовчали про цей факт. Я хочу знати – чому. І ще —— що саме ви взяли з корзинки і що з цим зробили?

Я всміхнувся.

– Я злий сам на себе, – пояснив я, – оскільки недооцінив скрупульозність поліцейських. Я й гадки не мав, що вони здатні шукати відбитки пальців на нічого не вартих обривках паперу, але я прорахувався. Терпіти не можу сідати в калошу. – Я знизав плечами. – Гаразд, нічого не попишеш. Вік живи – вік учись.

Я підсунув до себе протокол, підписав останню сторінку, протягнув підписаний протокол Фарреллу, а другий екземпляр склав учетверо і сховав до кишені.

– Якщо ви наполягаєте, то можу пояснити у письмовому вигляді, – додав я. – Але я сумніваюся, чи варто. Санта Клаус дав драла, Кірнан викликав поліцію, а я, зізнатися, трохи розгубився. Я роздивлявся навсібіч, намагаючись знайти хоч який-небудь доказ, котрий підказав би мені, де шукати Санта Клауса, і мій погляд випадково наткнувся на корзинку для паперів – от я і вирішив покопатися в ній. А не спом'янув я про це, звісно, не через те, що забув, а виключно з почуття сорому: я звик вважатися розумним і кмітливим, тоді як той вчинок був

на рідкість безглуздим. Ось відповідь на ваше перше питання. На друге – відповідь ще коротша – нічого. Я перевернув корзинку, висипав вміст на підлогу, потім покидав усе назад, але нічого не взяв. Хочете, щоб я це написав?

– Ні. Хочу тільки трохи поговорити про це. Я і сам знаю, що ви і розумні, і кмітливі. І ви, безумовно, не розгубилися. Я хочу знати справжню причину, котра спонукала вас копатися в корзинці. Я хочу знати, що саме ви шукали, чи вдалося вам це знайти, і що ви з цим зробили.

Я викручувався і звивався вже більше години, причому хвилин через двадцять до Фаррелла приєднався другий помічник окружного прокурора, і допитували мене вже удвох. В якусь мить мені навіть здалося, що мене збираються затримати як важливого свідка, але обставини зіграли мені на руку: для арешту потрібен ордер, почався різдвяний тиждень, а прямих доводів, що я й насправді намагався укрити якісь докази, не було, тому, врешті-решт, мене відпустили геть, змусивши, правда, приписати доповнення до вже підписаного протоколу. Недобре, звісно, змушувати таких поважних служителів правосуддя сидіти і чекати, поки я добросовісно переписував це доповнення на екземпляр протоколу, що лишався у мене, але я волію робити все, як належить.

До того часу, як я прибився додому, було вже десять хвилин на п'яту, і Вульфа у кабінеті не виявилося, позаяк щодня з четвертої до шостої він стирчить нагорі в оранжереї. Записки на своєму столі я теж не побачив, тож доручень у Вульфа до мене, як і раніше, не було, але деякі послання я все-таки виявив. На моєму столі вже давно красується вишукана нефритова попільничка – подарунок одного колишнього клієнта. Вона майже завжди порожня, тому що палю я вкрай рідко, проте зараз в ній лежали три недопалки сигарет "Фараон".

"Фараон", єгипетські цигарки, палить Сол Пензер. Думаю, що окрім Сола у світі можуть знайтися і інші любителі цієї марки, але я не міг припустити навіть думки про те, щоб стороння людина могла сидіти за моїм столом у мою відсутність. Більше того, Вульф навмисно дав мені знати про те, що в кабінеті побував Сол, тому що в число восьми мільйонів речей, котрі Вульф абсолютно не переносить, входять і попільниці з недопалками. Якби сталося подібне жахіття в його присутності, Вульф би особисто дотопав до ванної, щоб витрясти таку гидоту.

Виходить, якісь дії Вульф все-таки розпочав. Але які? Сол, кращий у всій Америці детектив, не перебуває ніде на службі, запрошує шістдесят доларів за день роботи і отримує їх, хоча вартий вдвічі дорожче. Вульф старається ніколи не наймати його по простих справах, і думка про те, що Вульф може спробувати подати Сола, як людину, котра зображала б Санта Клауса, навіть не приходила мені до голови. Та й не в звичках Вульфа фабрикувати неправдиве звинувачення у вбивстві.

Я подзвонив в оранжерею по внутрішньому телефону, і через хвилину Вульф гарикнув мені у вухо:

– Так, Фріц?

– Не Фріц. Це я. Я вдома. Ніяких термінових новин у мене немає. Поліцейські знайшли відбитки моїх пальців на вмісті корзинки для паперів, але мені вдалося викрутитися без серйозних втрат. Ви не образитеся, якщо я вимию попільницю?

– Ні. Будь ласка.

– А що потім?

– Я тобі скажу о шостій. Можливо – раніше.

Він поклав трубку. Я відкрив сейф і заглянув у відділення, де ми зберігаємо готівку, щоб з'ясувати, чи не виплачено Солу щедрий гонорар. Але усі гроші виявилися на місці, та й у бухгалтерській книзі нових записів не з'явилося. Я викинув недопалки і вимив попільницю. Потім забіг на кухню, де Фріц чаклував над поросячою вирізкою, і невинно поцікавився, чи сподобався Солу обід. Фріц відповів, що Сол пішов раніше, не затримавшись на обід.

Що ж, виходить, Вульф почав діяти відразу після мого виходу. Я повернувся у кабінет, перечитав свій екземпляр протоколу показань раніше, ніж зареєструвати його і підшити до інших документів, після чого взявся ламати голову над можливим завданням, котре Вульф міг доручити Солу; жодна з версій не здалася мені досить багатонадійною. На самому початку шостої задзеленчав телефон, і я зняв трубку. Сол, легкий на спомин. Він сказав, що радий мене чути і щасливий, що я, як і раніше, на свободі. Я відповів, що також радий і щасливий.

– Передай містеру Вульфу, – попросив Сол, – що все готово, ніяких труднощів немає.

– Тільки і всього?

– Авжеж. До зустрічі.

Я поклав трубку, помізкував, як бути – піднятися в оранжерею, чи подзвонити по внутрішньому телефону, – і вирішив на користь телефону. Коли в слухавку увірвався голос Вульфа, він був уже помітно роздратований – Вульф терпіти не може, коли його турбують в оранжереї.

– Так?

– Подзвонив Сол. Просить передати, що все готово, ніяких труднощів. Поздоровляю. Я вам не надто заважаю?

– Ні, як не дивно. Розстав крісла для гостей. Десяти, думаю, вистачить. Четверо чи п'ятеро прийдуть на початку сьомої; сподіваюсь не більше. Решта приєднаються до нас пізніше.

– Частування потрібне?

– Тільки напої. Більше нічого.

– Чим-небудь ще можу бути корисний?

– Ні.

На цьому розмова урвалася. Раніше, ніж піти у вітальню за кріслами і на кухню за напоями, я запитав себе, чи маю я хоч найменше уявлення про те, яку виставу збирається влаштувати наш геній на цей раз. Та, на жаль, відповідь була заперечлива.

Глава 7

Гості прийшли вчотирьох. Вони зібралися у проміжку від чверті сьомої до двадцяти хвилин на сьому. Першими з'явилися місіс Перре Портер Джером І її синок Лео, затим – Черрі Квон, а останнім прибув Еміль Хетч. Місіс Джером по-хазяйському розвалилася в червоному шкіряному кріслі, але з приходом Черрі я пересадив її разом з незмінною норкою в одне з жовтих крісел. Я цілком припускав, що в близькому майбутньому Черрі може сидіти вже не в кріслі, а на стільці, причому – особливої конструкції, з підведеними до нього дротами, – а все ж вважав,

що вона в червоному кріслі виглядає краще, ніж місіс Джером. До половини сьомої, коли я облишив їх, щоб зазирнути в їдальню, ніхто зі всієї шановної компанії не перекинувся, навіть, словом ні з ким із присутніх.

Коли я зайшов до їдальні, Вульф якраз прикінчив чергову пляшку пива.

– Шоста година тридцять одна хвилина, – проголосив я. – Всього четверо. Кірнан і Марго Дікі так і не з'явилися.

– Прийнятно. – Вульф підвівся. – Вони пробували з'ясувати у тебе, в чому справа?

– Тільки двоє – Хетч і місіс Джером. Я, слідуючи вашим вказівкам, сказав, що вони почують це з ваших вуст. Ніяких надприродних зусиль мені це не коштувало, бо я не маю поняття про те, що ви затіяли.

Вульф важко потупав до кабінету, я подріботів слідом. Хоча, за виключенням Черрі, ніхто з гостей не знав, що Вульф розливав їм шампанське, представляти його мені нікому не знадобилося – вони усі познайомилися з Вульфом під час справи по розшуку вкрадених гобеленів. Обійшовши крісло, в котрому сиділа Черрі, Вульф обернувся до гостей обличчям, привітався, пройшов за свій стіл і всівся у своє величезне крісло.

– Не стану дякувати вам за те, що ви зібралися, – сказав він. – Ви прийшли не заради мене, а заради своїх власних інтересів. Я послав...

– Я прийшов, – втрутився Хетч, який був похмуріший за хмару, – тільки для того, щоб дізнатися, що ви замислили.

– Дізнаєтесь, – запевнив його Вульф. – Я передав кожному з вас однакове запрошення, в якому мова йшла про те, що містер Гудвін має певні свідчення, що являють великий інтерес для поліції. Далі там говорилося, що містер Гудвін збирається не пізніше сьогоднішнього вечора передати ці свідчення до поліції, але я умовив його почекати доти, допоки я переговорю з вами. Спершу, ніж я...

– Я не знала, що тут буде ще хтось, – перервала місіс Джером, кинувши розлючений погляд на Черрі.

– Я також, – понуро вимовив Хетч, похмуро дивлячись на місіс Джером.

Вульф пропустив обидві репліки повз вуха.

– Послання, передане міс Квон, трохи відрізняється від тих, котрі отримали ви, але для вас це неважливо. Спершу, ніж я скажу вам, які саме свідчення має містер Гудвін, я хотів би дещо у вас запитати. Наскільки я розумію, будь-хто з вас, включно з міс Дікі і містером Кірнаном, які, вочевидь, приєднаються до нас пізніше, – мав можливість отруїти пляшку містера Боттвайля. Знайдуться серед вас бажаючі заперечити цей факт?

Черрі, місіс Джером і Лео хором почали заперечувати. Хетч тільки похмуро глядів перед собою.

Вульф припідняв руку долонею назовні.

– Тихіше, будь ласка. Я нікого з вас не звинувачую. Я хотів сказати лиш те, що жоден з вас, включно з міс Дікі і містером Кірнаном , не може довести, що не мав можливості підкинути отруту в пляшку. Хіба не так?

– Нісенітниця! – пирхнув Лео Джером. – Отруту в пляшку підкинув той тип, що нарядився Санта Клаусом. Більше нікому. Я весь час був разом зі своєю матір'ю і Боттвайлем, спочатку в майстерні, а потім у його кабінеті. Я можу це довести.

– Але Боттвайль мертвий, – нагадав Вульф, —— а ваша матір – ваша матір. А чи не піднялися ви до кабінету трішки раніше, ніж вони, або чи не могла ваша матір трохи випередити вас із Боттвайлем, і зайти туди першою? Це ви можете довести? Те саме стосується і до всіх решта. Міс Квон?

Можна було не боятися, що Черрі зіпсує гру Вульфа. Вульф повідомив її по телефону, що розробив план, котрий має її влаштувати, і якщо вона прийде у чверть на сьому, то сама побачить, як цей план спрацює. З тієї самої миті, коли Вульф зайшов, Черрі так і їла його очима. Тепер вона пропищала:

– Якщо ви хочете запитати, чи можу я довести, що впродовж учорашнього дня жодного разу не була на самоті в кабінеті містера Боттвайля, —— то ні, не можу.

– Містер Хетч?

– Я прийшов до вас зовсім не для того, щоб що-небудь доводити. Мету свого приходу я вже пояснив. Які відомості має у своєму розпорядженні Гудвін?

– Довідаєтесь у свій час. Насамперед – ще кілька фактів. Місіс Джером, коли ви дізналися про те, що містер Боттвайль вирішив одружитися з міс Квон?

– Ні! – заволав Лео, але його матір витріщилася на Вульфа, ніби заворожена, і не почула вигука сина.

– Що? – хрипко вичавила вона. Потім добрала голосу. – Щоб Курт одружився з нею? З цією шльондрою?

Черрі навіть вухом не повела; вона сиділа в тій же позі, не спускаючи очей з Вульфа.

– Яка краса! – не втримався Лео. – Просто чудово!

– Не так вже й чудово, – прогудів Еміль Хетч. – Я вас розкусив, Вульф. Ніяких відомостей ваш Гудвін не має, як і ви самі. Пощо вам здумалося збирати нас тут і нацьковувати одного на одного, я поки що не втямив, втім, можливо, зможу збагнути після того, як пограю у вашу гру. Як ви самі переконалися, жовчної отрути у компанії, яку ви тут зібрали, задосить. Може бути, кожен з нас підсипав потроху ціаністого калію у пляшку – ось чому доза виявилася настільки велика. Якщо Курт і справді вирішив оженитися на Черрі, а Ел Кірнан довідався про це, тоді все ясно. Ел не зупинився б перед тим, щоб відправити на той світ хоч сотню Куртів, якби зміг таким шляхом запопасти Черрі. Знай про це місіс Джером, вона скоріше б розправилася з Черрі, а не з Куртом, проте, можливо вона розсудила, що на місці Черрі скоро з'явиться ще інша, і вирішила раз і назавжди покінчити з вітряним коханцем. Що стосується Лео, то він, начебто, дружив з Куртом, та – хто знає... Курт доїв його матінку, витягуючи з неї гроші, на котрі Лео дуже розраховував. Крім того...

Хетч прикусив язика, а я скочив зі стільця. Лео, немовби підкинутий катапультою, підскочив до маестро – вигляд одприска місіс Джером не віщував Хетчу нічого доброго. Я встиг вкрутитися поміж них і відштовхнув Лео, а його матір вчепилася ззаду в його піджак, і відчайдушно верещала. Лео похитнувся і повалився б навзнак, якби я не втримав його і не всадив у крісло. Сам же для остороги лишився стояти поруч.

– Я можу продовжити? – запитав Хетч.

– Так, будь ласка, – сказав Вульф.

– Так ось, насправді найвірогідніша кандидатура – сама Черрі. Вона башковитіша усіх решта в цій компанії, та й рішучості у неї хоч відбавляй. Правда, за її словами, Курт обіцяв одружитися з нею, в той час як Марго стверджує, що Курт обіцяв руку і серце їй. Це, звісно, ускладнює справу, хоча Марго у моєму списку підозрюваних впевнено посідає друге місце. Марго ранима, вразлива, і якщо Курт і справді сказав їй, що вирішив оженитися на Черрі, то він був ще більшим бовдуром, ніж я думав. До речі, про мене. Я завжди старався триматися осторонь. Я зневажаю усіх цих людисьок. Якби мені здумалося вжити отруту, я би отруїв не тільки перно, але й шампанське, а сам би пив водку. До речі, я бачу на столику стоїть пляшка "Корбелофф". П'ятнадцять років вже не пив цю водку. Це і справді вона?

– Так. Арчі?

Зазвичай я люблю пригощати спиртними напоями наших гостей, але, цього разу задоволення я не отримав. Запитавши місіс Джером, чи хоче вона випити, я удостоївся тільки сердитого погляду. Черрі надала перевагу шотландському віскі з содовою, Хетчу я налив чималу порцію водки "Корбелофф," а Лео попросив бурбон з содовою. Місіс Джером тут же пробурчала, що хоче те ж саме. Наповнюючи її склянку, я мимоволі призадумався, як бути далі.

Схоже, настала пора Вульфу поділитися з ними тими відомостями, котрі я мав без зволікання сповістити поліції. Біда тільки в тому, що ніяких відомостей я не мав. Так, блеф Вульфу вдався – рибка клюнула, але що далі? Треба терміново

придумати привід, щоб затримати їх тут, втім Вульф, схоже, не поспішав. Він подав умовний сигнал, Фріц приніс пиво і вже ставив піднос на стіл перед Вульфом, коли в двері подзвонили.

Я поспішив у передпокій. На ганку, майже притулившись крупною і круглою, як млинець, фізіономією до скла, стояв інспектор Кремер із кримінальної поліції Манхеттена.

Оскільки перед приходом гостей Вульф посвятив мене в деякі деталі свого плану, то побачивши Кремера, одного тільки Кремера, я відчув розчарування. Правда, наблизившись до дверей, я розгледів за широкою спиною інспектора решту, і тоді зітхнув з полегшенням. Більше того, я до непристойності зрадів.

Широко розчахнув двері, і вони увійшли – Кремер, за ним Сол Пензер, Марго Дікі, Альфред Кірнан, а йшов позаду сержант Перлі Стеббінс. До того часу, як я закрив і зачинив вхідні двері, всі вже скинули пальто, включно з Кремером, що прибадьорило мене ще більше – отже, інспектор мав намір у нас затриматися.

Зазвичай Кремер безцеремонно ввалювався до кабінету, не дожидаючись запрошення, але цього разу він пропустив уперед усіх решта, разом зі мною, а сам зайшов останнім разом Із Стеббінсом. Переступивши через поріг, я ступив убік, щоб постежити за виразом Кремера, котрий явно не очікував побачити таке скупчення народу. Судячи з усього, він розраховував застати Вульфа одного за читанням чергової книги. Зайшовши в кабінет, Кремер роздивився навсібіч, потім втупив важкий погляд у Вульфа і проволав:

– Що тут відбувається?

– Ми вас чекали, – ввічливо відповів Вульф. – Міс Квон, будьте люб'язні, пересядьте, будь ласка – містер Кремер зволить сидіти в червоному кріслі. Доброго вечора, міс Дікі. Містер Кірнан, містер Стеббінс. Сідайте, будь ласка...

– Пензер! – гаркнув Кремер.

Сол, зібравшись вже було опуститися в крісло біля стіни, випрямився і обернувся.

– Я сам буду розпоряджатися, – оголосив Кремер. – Пензер, ви арештовані. Стійте поруч із Стеббінсом і не розкривайте рота. Я не хочу...

– Ні! – втрутився Вульф. – Якщо він арештований, відвезіть його до дільниці. І розпоряджатися в моєму домі я не дозволю. Якщо ви маєте ордери на арешт, то арештовуйте кого хочете і забирайте їх із собою. Тут я вам лишитися не дам. Не збираєтеся ж ви змусити мене підкоритися, містер Кремер? Далебі мені здавалося, ви маєте знати мене краще.

Це вірно, вже кому, як не Кремеру, знати незламний характер і норов нашого затятника. Тим паче, що, як він сам міг легко переконатися, до його приходу було все приготовано. Місіс Джером, Лео, Черрі і Еміль Хетч сиділи навпроти стола Вульфа, поруч розставлені пусті крісла, явно очікуючі інших гостей. До того ж, всякого разу, коли Кремер заявлявся до нас без запрошення, я розмовляв з ним, прочинивши вхідні двері рівно настільки, наскільки дозволяв надверний ланцюжок, і впускав його лише тоді, коли одержував відповідний дозвіл від Вульфа. Словом, Кремеру було неважко здогадатися, що його чекали. Тому він поступився і проричав, вже не так грізно:

– Я хочу поговорити з вами.

– Розуміється. – Вульф показав йому на червоне шкіряне крісло, котре щойно звільнила Черрі. – Присядьте.

– Не тут. Віч-на-віч.

Вульф покачав головою.

– Ми тільки даремно прогаємо час. Я хочу покінчити з цією справою якнайшвидше. Самі бачите, сер, що не слід було вриватися сюди і розпоряджатися, ніби ви не в гостях, а у себе вдома. Якщо бажаєте, то можете піти і захопити з собою будь-кого з присутніх, на арешт котрого маєте ордер, або можете сісти, і тоді я скажу вам, хто вбив Курта Боттвайля. – Вульф тицьнув пальцем убік. – Ваше крісло.

Кругла фізіономія Кремера, що розчервонілася більше звичного на морозяному повітрі, стала багряною. Інспектор обернувся по боках, закусив губу, потім рішуче ступив до червоного крісла і всівся в нього.

Глава 8

Я пройшов до свого столу, а Вульф обвів очима гостей. Сол зайняв місце позаду, а Стеббінс сів на сусіднє крісло, впритул до нього. Марго пробралася поміж місіс Джером, Лео і Емілем Хетчем і всілася поруч зі мною, а Черрі і Ел Кірнан сиділи трохи віддалік від решти, тримаючись окремо. Хетч прикінчив водку і поставив склянку на підлогу, тоді як Черрі і Джероми потягували свої коктейлі з високих бокалів. Вульф поглянув на Кремера і заговорив:

– Мушу зізнатися, я злегка поквапився. В цю мить я ще не в стані назвати вам ім'я вбивці. Поки що я маю тільки гіпотезу, однак, скоро зможу подати докази – і подам! Але передусім я

ознайомлю вас з деякими фактами. Гадаю, вам відомо, що за останні два місяці містер Гудвін доволі часто спілкувався з міс Дікі. За його словами, вона чудово танцює.

– Так. – Голос Кремера проскреготів, як наждачний папір. – Це може почекати. Я хочу знати, чи посилали ви Пензера для того, щоб...

– Дізнаєтесь, – обірвав його Вульф. – Я якраз до цього і схиляюсь. Арчі, розкажи, будь ласка, про що тебе просила міс Дікі ввечері, у понеділок, і що сталося далі?

Я прокашлявся.

– Ми танцювали у клубі "Фламінго". Вона сказала, що ось уже впродовж року Боттвайль обіцяє одружитися з нею через тиждень, але тиждень все відкладається і відкладається, тому їй набридло і вона хоче влаштувати маленьку виставу. Вона попросила, щоб я роздобув бланк дозволу на шлюб, вніс в нього наші імена і прізвища і передав їй, щоб вона показала папірець Боттвайлю і поставила його перед вибором – тепер або ніколи. У вівторок мені вдалося роздобути такий бланк, я його заповнив, а в середу віддав міс Дікі.

Я замовк. Вульф відразу запитав:

– А що сталося вчора вдень?

– Вона сказала мені, що папірець спрацював. Що кращого годі було й очікувати. Хвилину по тому в студію зайшов сам Боттвайль. У своїх показаннях, що я дав помічнику окружного прокурора, я сповістив про те, що, за словами Марго, Боттвайль обіцяв з нею одружитися, втім, про фіктивний дозвіл змовчав. Він не мав ніякого стосунку до того, що сталося.

– Міс Дікі сказала тобі, яка доля спіткала цей дозвіл?

Виходить, він вирішив викласти все начистоту! Я кивнув.

– За її словами, Боттвайль розірвав його і викинув клапті в корзинку для паперів, що стояла біля його столу в кабінеті. Напередодні ввечері. У четвер.

– Що ти зробив, коли після смерті містера Боттвайля піднявся у його кабінет?

– Я висипав вміст корзинки на підлогу, потім, почергово проглядав папірець за папірцем, повернув усе в корзинку. Жодного клаптика дозволу я не знайшов.

– Ти певен у цьому?

– Так.

Вульф повернувся до Кремера.

– У вас є запитання?

– Ні. Гудвін набрехав у своїх показаннях. Я займуся ним пізніше. Зараз я хотів би...

Марго Дікі спалахнула від обурення:

– Виходить, Черрі вкрала його! – Вона вигнула шию і поглянула поверх голів на Черрі. – Зізнайся, це твоя робота, погань така?

– Ні! – голос Черрі задзвенів від напруги. Не зводячи очей з Вульфа, вона пропищала: – Я більше не маю чекати...

– Міс Квон! – гаркнув Вульф. – Дозвольте це мені.

Він знову звернувся до Кремера:

– Другий факт. Вчора, як у нас було умовлено, ми обідали разом з містером Боттвайлем у ресторані "Рустерман." Одного разу містеру Боттвайлю довелося повечеряти за моїм столом, і він хотів відплатити мені за гостинність. Незадовго до виходу з дому він подзвонив мені і попросив про послугу. Він сказав, що страшенно зайнятий і може на кілька хвилин запізнитися, бо йому конче потрібні білі бавовняні рукавички, чоловічі, середнього розміру. Він запитав, чи не обтяжить мене по дорозі в ресторан заскочити в яку-небудь крамницю і купити такі рукавички. Зізнатися, мені його прохання видалося дивним, але ж і містер Боттвайль був дивною людиною. Оскільки містер Гудвін від'їхав по своїх справах, а я волію не вдаватися до послуг таксі, я найняв машину в агентстві Бакстера, і шофер порекомендував мені крамницю на Восьмій авеню поміж Тридцять дев'ятою і Сороковою вулицями. Ми заїхали туди, і я купив рукавички.

Очі Кремера перетворилися у вузенькі щілинки. Настільки вузенькі, що за ними навіть не вгадувалася голубінь його очей. Інспектор явно не повірив розповіді Вульфа ні на йоту, що здалося мені до біса несправедливо, тому що кілька слів правди в ній все ж містилося.

Вульф вів далі:

– Сидячи в ресторані, я передав рукавички містеру Боттвайлю, і він пояснив, не вдаючись у подробиці, для чого

вони йому знадобилися. За його словами, він вирішив допомогти якомусь волоцюзі, котрого побачив у парку на лавці, і найняв його, щоб волоцюга розливав гостям напої на різдвяній вечірці, перевдівшись Санта Клаусом. А рукавички йому знадобилися для того, щоб не відлякувати гостей – руки у волоцюги зовсім непрезентабельні. Ви качаєте головою, містер Кремер?

– Ще б пак, бодай тебе! Будь це правдою, ви б давно сповістили поліцію. Не бачу, що могло вас утримати. Гаразд, закінчуйте.

– Одну хвилину. Поліцію я не повідомив тільки тому, що був певен – убивцю ось-ось схоплять. Очевидно, що волоцюга дременув з переляку. Інших причин бути не могло, адже він не знав ні про банку з ціаністим калієм, що зберігалася в майстерні, ні про звичку Боттвайля прикладатися до перно, не мовлячи вже про все решта. До того ж, наскільки вам відомо, я не люблю втручатися у справи, з котрими безпосередньо сам не пов'язаний, і котрі не мають до мене найменшого стосунку. Втім, вам нічого не стане перевірити мої слова... Власник і офіціанти "Рустермана", шофер найнятого автомобіля, продавці крамниці, де я купив рукавички, підтвердять, що я говорю чисту правду.

– Але тільки тепер ви мені це розказуєте!

– Так, – незворушно відповів Вульф. – Я дізнався від містера Гудвіна, що ви посилюєте пошуки дременувшого Санта Клауса, і зрозумів, що ви без великих зусиль знайдете по опису чоловіка, котрий купив рукавички. Моя зовнішність, звичайно, не унікальна, проте і не цілком звична, тож вам би не знадобилося багато часу, щоб напасти на мій слід, і мене б затягали по допитах. Тому я волів розповісти вам про цей випадок сам, щоб витримати ваші дорікання, але не

наражатися в подальшому приниженням і нервуванням. Втім, я мав ще одну велику перевагу: я знав, що чоловік, який зображав Санта Клауса, – не вбивця. І я вирішив цим скористатися. Для цього мені треба було попередньо порозмовляти з одним із тих, хто тут сидить. І мені це вдалося. Міс Квон була тут учора, і ми поговорили.

– Чому саме міс Квон?

Вульф застерігаюче здійняв руку.

– Коли я завершу, ви самі вирішите, наскільки це важливо. Ми поговорили про її колег по службі, про їх взаємостосунки, і я повірив, що містер Боттвайль і справді вирішив одружитися з міс Квон. Ось і все. А сьогодні вранці я приступив до активних дій. Поки містера Гудвіна допитували в конторі окружного прокурора, я викликав містера Пензера. Ми бесідували близько години, після чого він відправився виконувати мої доручення. Перше з них полягало в тому, щоб з'ясувати, чи хто-небудь спорожняв цю нещасну корзинку для паперів після розмови містера Боттвайля з міс Дікі в четвер увечері. Наскільки вам відомо, в розшуковій справі містеру Пензеру рівних майже немає. Довідавшись у міс Квон ім'я і адресу прибиральниці, він розшукав її і з'ясував, що востаннє корзинку витряхали біля шостої години ввечері у четвер. Тим часом я ...

– Черрі забрала її ... обривки, – вставила Марго.

Вульф не звернув на неї уваги.

– Тим часом я передзвонив решті заінтересованих осіб – місіс Джером і її сина, міс Дікі, міс Квон, містера Хетча і містера Кірнана – і запросив їх зібратися у мене в чверть на сьому. Я сказав усім, що містер Гудвін має певні відомості, котрі

збирається передати до поліції, – що є неправдою, в той час, як мені видається, що доцільніше спершу поговорити з ними.

– Говорив же я вам, – пробурмотів Хетч.

Вульф пропустив і ці слова крізь вуха.

– Друге доручення містеру Пензеру містилося в наступному. Він мусив доставити деякі послання. Сьогодні вранці він сам написав їх під мою диктовку на листках простого паперу, котрі потім розіклав по конвертах з надписаними адресами. Всі послання були абсолютно ідентичними. Текст був такий: "Коли я вчора перевдягався, я помітив Вас через шпарину в дверях і побачив, що Ви зробили. Хочете, щоб я повідомив про це в поліцію? Будьте сьогодні ввечері о 6.30 біля справочної вокзалу Гранд Сентрал. Я підійду до вас і промовлю пароль "Святий Нік.– Хай йому грець! – вразився Кремер. – Так ви зізнаєтеся в цьому?

Вульф кивнув.

– Я заявляю про це, щоб усі чули. Всі послання були підписані "Санта Клаус". Містер Пензер супроводжував посильного, який доставляв їх, і особисто переконався, що всі послання потрапили до потрібних рук. Зазначте, я аж ніяк не діяв навмання, як вам могло показатися. Якщо один із цих людей задумав отруїти Боттвайля, то отруту, скоріше за все, підкинули у пляшку якраз тоді, коли волоцюга вдягався у костюм Санта Клауса. Міс Квон розповіла мені – і вже, напевне, повідомила вам, – що містер Боттвайль завжди пропускав келишок перно після обіду. Оскільки ніхто заздалегідь не знав про те, що на вечірці з'явиться Санта Клаус, дуже вірогідно, що вбивця повірив би в те, що за ним спостерігали, і тоді, звісно, не встояв би перед тим, щоб зустрітися з автором послання.

Отож, самі бачите, підстави сподіватися на те, що хтось клюне на мою наживку, були вельми серйозні. Питання було тільки в одному: хто саме?

Вульф зупинився, щоб налити собі пива. Я запідозрив, що він навмисне вичікує, чи не спробує хто-небудь заперечити або виправдатися. Однак, усі мовчали, навіть, Кремер немов у рот води набрав. Всі сиділи і напружено витріщалися на Вульфа. Я ж думав про те, як спритно він випустив одну подробицю: адже Черрі Квон певно не отримала послання від Санта Клауса. Вона надто багато про нього знала.

Відставивши пляшчину вбік, Вульф звернувся до Кремера:

– Я, звісно, ризикував, що, отримавши цього листа, до вас може звернутися не одна людина, а більше, проте навіть у тому випадку, якби запідозрили розіграш, ви б захотіли знати, хто його затіяв, і послали б когось разом з вашим супроводжуючим на зустріч з Санта Клаусом. За винятком убивці, до вас міг звернутися будь-хто з них; але тільки вбивця відправився б на вокзал, не повідомивши поліцію про одержане послання. Таким чином, якщо серед цих шістьох крився вбивця, і якщо Санта Клаус мав можливість пізнати його в кабінеті Боттвайля, то викриття настало б неминуче. Сол, тепер ви можете доповісти про те, що відбулося далі. Ви ж вели спостереження за справочною?

Шиї дружно повернулися, і погляди всіх присутніх спрямувалися на Сола Пензера.

Сол кивнув.

– Так, сер. Я вів спостереження від двадцяти хвилин на сьому. Мені знадобилося три хвилини, щоб засікти трьох

співробітників кримінальної поліції, котрі розосередилися по всьому залу. Не певен, пізнали вони мене, чи ні. О шостій двадцять вісім я побачив Альфреда Кірнана, котрий підійшов до справочної і зупинився футах в десяти від неї. Я вже зібрався було підійти і вступити з ним у розмову, як раптом побачив Марго Дікі, котра увійшла з боку Сорок другої вулиці. Вона направилася до справочної, зупинилася футах у тридцяти від неї і стала роззиратися навсібіч. На той випадок, якщо прийде не одна людина, а більше, в тому числі міс Дікі, я мав ваші розпорядження, тому я наблизився до неї і промовив: "Святий Нік." Вона запитала: "Хто ви такий і що вам від мене потрібно?" Я сказав: "Прошу вибачення, я зараз повернусь," а сам покинув її, підійшов до Альфреда Кірнана і сказав: "Святий Нік." В ту ж мить він підніс руку до вуха, і мене оточили ті троє, котрих я вже розпізнав, а потім нагодилися ще двоє і слідом за ними сержант Стеббінс і інспектор Кремер. Я боявся, що міс Дікі спробує втекти, і вона навіть рвонулася було в сторону, але поліцейські, котрі бачили, як я підходив до неї, заступили їй шлях.

Сол зупинився, тому що сидівший поруч з ним Перлі Стеббінс раптом устав, ступив убік і зупинився за спинкою крісла, в якому розміщалася Марго Дікі. Мені це видалося зайвим, бо сам я сидів на відстані витягнутої руки від неї, і мені нічого не заважало схопити Марго, якби їй зненацька здумалося зірватися з місця. Втім, Перрі завжди зневажливо ставився до чужих почуттів, особливо до моїх.

Сол підбив підсумки.

– Природно, мене зацікавила передусім міс Дікі, адже поліцейські накинулися на мене по сигналу, отриманому від Кірнана. Одначе, міс Дікі вже була в їхніх руках, тому я не хвилювався. Нас відвели до кімнати позаду камери зберігання, і почали мене допитувати. Проте, я суворо тримався ваших

розпоряджень. Я торочив, що не стану відповідати на запитання і взагалі не відкрию рота, допоки нас не доставлять до Ніро Вульфа, мотивуючи це тим, що виконував ваші накази. Коли вони зрозуміли, що я твердо стою на своєму, нас посадовили у дві поліцейські машини і привезли сюди. Що-небудь ще?

– Ні, – сказав Ніро Вульф. – Прийнятно.

Він повернувся до Кремера.

– Я гадаю, що містер Пензер вірно оцінив дії містера Кірнана? Він подав вашим людям сигнал? Отже, містер Кірнан звернувся до вас і розповів про отримане послання?

– Так. – Кремер дістав з кишені сигару і м'яв її пальцями. Я помітив, що він майже завжди робить так у тих випадках, коли відчуває гостре бажання задушити Вульфа. – І не він один. До нас прийшли ще троє – місіс Джером, її син і Хетч.

– А міс Дікі – ні?

– Ні. Як і міс Квон.

– Міс Квон, судячи з усього, боролася з собою, і я її розумію. Вчора ввечері вона поскаржилася мені, що на її погляд, уявлення поліції про азіатів надто спрощені. Що ж стосується міс Дікі, то я зовсім не здивований. По причині, яка вас не обходить, я навіть задоволений. Як я вам вже сказав, за словами міс Дікі, Боттвайль розірвав дозвіл на шлюб і викинув обривки в корзинку для паперів, але містер Гудвін не знайшов їх там, хоча корзинку не витрясали від четвера. Важко уявити, навіщо комусь могло знадобитися виймати ці обривки з

корзини; тобто міс Дікі скоріш за все збрехала. Тоді і все решта, сказане міс Дікі містеру Гудвіну, викликає підозру.

Вульф відпив пива і продовжив:

– Навіщо їй знадобилося вводити містера Гудвіна в оману і говорити, що Боттвайль збирається з нею одружитися? На перший погляд це досить безглуздо, адже містер Гудвін неминуче б дізнався правди. Втім, якщо вона знала, що Боттвайль скоро помре, це вже не видається безглуздям; а надто, якщо вона вже встигла підсипати отруту у пляшку – в цьому випадку у міс Дікі був би відсутній мотив для вбивства. Думаю, ми можемо сміливо припустити, що в четвер ввечері Боттвайль сказав міс Дікі, що він вирішив одружитися аж ніяк не з нею, а з міс Квон; тоді в голові міс Дікі і виникла думка про те, щоб убити його. Мушу визнати, що вона, скоріше за все, лишилася б непокараною, якби не несподівані ускладнення, викликані появою Санта Клауса, і не моє наступне втручання. Ви хочете що-небудь сказати міс Дікі?

Кремер скочив з крісла і гаркнув:

– Не відповідайте! Тепер розпоряджаюсь я.

Але Марго заговорила:

– Черрі забрала обривки з корзини. Це вона вбила його! Вона!

Вона спробувала встати, але Перлі схопив її за руку, а Кремер, ступивши до неї, сказав:

– Ви прийшли на зустріч з шантажистом, а не вона. Перевір її сумочку, Перлі. Я за нею наглядаю.

Глава 9

Черрі Квон знову сиділа в червоному шкіряному кріслі. Решта пішли, і ми лишилися утрьох: Черрі, Вульф і я. Вдягати на Марго Дікі кайданки не стали, але виходячи, Перлі тримав її за руку, а Кремер ішов позаду. Сол Пензер, вже більше не арештований, попрохав дозволу від'їхати і отримав його. Першими ж пішли місіс Джером і Лео. Кірнан запропонував, що проведе Черрі додому, але Вулф заперечив, сказавши, що має переговорити з нею віч-на-віч; в результаті Кірнан і Хетч пішли удвох – очевидно, різдвяний настрій дався взнаки, адже Хетч, заявивши, що зневажає всіх цих людисьок, не робив ніяких винятків.

– Ви мене не послухалися, – процвірінькала Черрі, пильно дивлячись на Вулфа.

– Так, – погодився Вулф, – але я свого домігся. До того ж, ви випустили одну можливість: ви ж самі могли вбити Боттвайля. А ось я її не випустив. Розуміється, в таких обставинах я не міг відправити вам таке ж послання, як і всім решта, але в тому випадку, якби моя вигадка не спрацювала, і ніхто з них не з'явився б на вокзал, я б упевнився, що вбивця – ви, і вжив заходів для того, щоб викрити вас.

Черрі здивовано розширила очі.

– Ви справді подумали, що я здатна убити Курта?

– Розуміється. Жінка, яка намагалася шантажувати мене і схиляла до того, щоб я сфабрикував докази для фальшивого звинувачення, здатна на все. До речі, про докази. Тепер, коли провина міс Дікі установлена, містер Кремер безумовно розкопає усі відсутні докази. Якраз про це я і збирався з вами

поговорити. Вас усіх будуть допитувати довго і неодноразово. Для вас...

– Нічого цього б не сталося, якби ви послухали мене, – заявила Черрі. – Ніяких інших доказів їм би вже не знадобилося.

– Я волію діяти власними методами, – відповів Вульф. – Для вас все це буде тяжким випробуванням. Вас будуть докладно розпитувати про вчорашню розмову з Боттвайлем за сніданком, і ви можете ненароком прохопитися, що він розповів вам про Санта Клауса. Тоді вже вас у покої не залишать. Я настійливо раджу вам не скоїти таку помилку. Навіть у тому разі, якщо вам повірять, особа Санта Клауса не являє для них інтересу, оскільки вбивця вже схоплений; якщо ж хтось насмілиться нагрянути до мене з подібними звинуваченнями, я зумію від них відкараскатися, будьте певні.

Він підняв долоню.

– Завершиться все тим, що вам не повірять. Вони вирішать, що ви самі це придумали в якихось незрозумілих підступних цілях – а надто, що ви азіатка, а в нашої поліції спрощені уявлення про азіатів. Отож, даючи вам цю пораду, я керуюся не тільки своїми інтересами, але й вашими. Думаю, що ви вчините мудро, якщо забудете про Санта Клауса.

Черрі дивилася йому у вічі.

– Я люблю чинити мудро, – відказала вона.

– Не сумніваюсь, міс Квон.

– Щоправда, я таки вважаю, що вам слід було мене послухати. Втім, тепер, пізно. Що-небудь ще?

– Ні, – покачав головою Вулф.

Черрі подивилася на мене, і мені знадобилася ціла секунда, щоб зрозуміти, що вона посміхається. Я вирішив, що нічим не ризикую, якщо посміхнуся у відповідь, і ощирився. Черрі встала і підійшла до мене з простягнутою рукою. Я теж встав і взяв її за руку. Вона задрала голову, подивилася на мене і промовила:

– Я б хотіла попрощатися за руку з містером Вульфом, та знаю, що він цього не зносить. Мені здається, містере Гудвін, що служити у такого розумного чоловіка, як містер Вульф, – величезне задоволення. Він неймовірно розумний. Я щаслива, що побувала тут. А тепер я з вами прощаюсь.

Вона обернулася і швидко вийшла.